NÁŠ ČAS

ČASOPIS UNIVERZITY KONŠTANTÍNA FILOZOFA V NITRE

SLOVO, ČO UM AJ SRDCE VAŠE POSILNÍ...

Konštantín Filozof: Proglas

2019 | číslo 4
ročník XXIII.

ETNOLOGICKÉ DNI | TÝŽDEŇ RÓMSKEJ KULTÚRY | PEDAGOGICKÁ FAKULTA SA ZAODELA DO MODREJ | 20. ROČNÍK DIVADELNÉHO FESTIVALU | S CESTOVATEĽMI PO SVETE

OBSAH ČÍSLA 4/2019

Etnologické dni... 3
Festival predstavil obec Vlachovo... 4
UKF na International University Week 2019... 5
Týždeň rómskej kultúry ... 6
Tradičné rómske jedlá... 9
Prednáška profesora z University of Ottawa... 9
International University Week of Social Work 2019... 10
Exkurzia v Prahe ... 11
Rozvoj spolupráce FSVaZ s Nórskom... 11
Indonézia: Jednota v rôznorodosti ... 12
Občas nečas a naši študenti úspešní v Štúrovom pere ... 14
Pedagogická fakulta sa zaodela do modrej ... 16
Komunikácia je zručnosť, ktorá sa dá naučiť... 19
Od prameňa Gangy po indický Tibet ... 20
Úspešný 20. ročník divadelného festivalu... 22
Medzi novomenovanými profesormi je aj Zuzana Kováčová ... 23
Naše basketbalistky piate v extralige... 23
Témou jeho diplomovky bolo letisko v New Yorku ... 24
„Utopenci" v rieke vzbudili pozornosť... 28
Ako napísať „cévéčko" a zvládnuť pohovor? ... 30

Tiráž

Náš čas • periodikum Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre • ročník 23 • apríl 2019 • číslo 4 (145) • vydáva: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Trieda Andreja Hlinku 1, 949 74, Nitra • Časopis je zdarma rozširovaný na akademickej pôde • Registrovaný je na Ministerstve kultúry SR pod číslom EV 1260/08 • ISSN 1338 – 3272 • IČO vydavateľa - IČO 00 157 716 • Periodicita: 10 čísiel ročne • Náklad: 1 000 ks

Výkonná redaktorka: Mgr. Jana Krajčovičová • redaktorka: Ing. Jana Černáková • technická redaktorka: Ing. Mgr. Tatiana Palkovičová • fotografie a sadzba: Lubo Balko (LB) • Tel.: 037/6408 030 • e-mail: jkrajcovicova@ukf.sk, jcernakova@ukf.sk, tpalkovicova@ukf.sk

Za obsah príspevkov zodpovedajú autori. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu zaslaných textov. Články, ich časti a fotografie je možné ďalej používať len so súhlasom redakcie. • Foto na prednej strane obálky: z predstavenia ED Gádžo Expres (Lubo Balko)

ETNOLOGICKÉ DNI

Festival interaktívnou formou sprostredkúva poznatky z oblasti tradičnej ľudovej kultúry, folklorizmu, etnológie a sociálnej a kultúrnej antropológie.

Etnologické dni sú niekoľkodňovým edukatívnym festivalom, ktorý už od roku 2005 každoročne organizuje Katedra etnológie a folkloristiky Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre v spolupráci s občianskym združením Tradana, viacerými nitrianskymi, ale i zahraničnými inštitúciami a organizáciami. Návštevníkmi podujatí sú nielen študenti, zamestnanci univerzity, ale vo veľkej miere aj široká verejnosť. Dramaturgiu podujatia každoročne tvoria výstavy, prednášky, audiovizuálne a filmové projekcie, tanečné predstavenia, hudobné a tanečné workshopy, diskusie a exkurzie. Cieľom je interaktívnou formou sprostredkovať poznatky z oblasti tradičnej ľudovej kultúry, folklorizmu, etnológie a sociálnej a kultúrnej antropológie. V tomto roku sa Etnologické dni uskutočnili od 1. do 4. apríla, z verejných zdrojov ich podporil Fond na podporu umenia.

Vzácni hostia

Festival otvorili v pondelok v Galérii Univerzitného tvorivého ateliéru vernisážou posterovej prezentácie obce Vlachovo, ktorá bola ako Dedina roka 2005 zaradená do výskumu v rámci projektu Sociokultúrny kapitál úspešných obcí ako zdroj udržateľného rozvoja slovenského vidieka (APVV-16-0115). Posterovou prezentáciou sprevádzala doc. PhDr. Margita Jágerová, PhD. V poobedňajších hodinách sa odohrávala multimediálna prezentácia Mgr. Jany Ambrózovej, PhD., venovaná výskumu herných štýlov, ktorý autorka realizuje v rámci projektu o. z. Tradana (2016 – 2018). Hneď v úvodný deň festivalu sme privítali veľmi vzácneho a významného hosťa, popredného slovenského etnológa prof. PhDr. Jána Botíka, DrSc. Prednáška spojená s diskusiou, ktorú moderovala prof. PhDr. Zuzana Beňušková, CSc., bola naplnená mnohými inšpirujúcimi myšlienkami o jeho profesijnej dráhe, ale aj zaujímavom živote. Toto stretnutie bolo veľmi prínosné najmä pre študentov našej katedry, ktorí ešte aj po oficiálnom ukončení podujatia vo veľmi príjemnej atmosfére pokračovali v individuálnych diskusiách s pánom profesorom.

Prvý deň festivalu ukončila filmová projekcia dokumentárneho filmu REVENIR (TO RETURN), zrealizovaná v spolupráci s Medzinárodným festivalom filmov s antropologickou tematikou Antropofest (Praha, ČR), OZ Mareena a nitrianskou Fotogalériou Trafačka. Film sprostredkoval autentický príbeh Kumuta Imisha, utečenca z Pobrežia Slonoviny, ktorý sa rozhodol poodhaliť cestu za slobodou a dôstojnosťou na jednej z najnebezpečnejších migračných trás na svete nielen ako hlavný protagonista príbehu pred kamerou, ale aj ako filmár. Po projekcii filmu nasledovala diskusia o aktuálnej situácii na Slovensku – Michaela Pobudová, zakladateľka a riaditeľka OZ Mareena, diskutovala s Mgr. Miriamou Bošelovou, PhD., o priebehu integrácie ľudí s medzinárodnou právnou ochranou do slovenskej spoločnosti a my, účastníci tejto diskusie, sme sa presvedčili o tom, že príbehy konkrétnych ľudí sú viac ako len nejaké čísla a štatistiky.

Besedy, filmy, prezentácie

Program druhého dňa Etnologických dní odštartoval predstavením dvoch veľmi zaujímavých projektov „Nehaňte ľud môj“ a „Elementy“. O filmárskych skúsenostiach s dokumentárnym projektom SME.sk a o aktuálnom výskumnom projekte „Elementy“ prednášali dvaja skúsení tvorcovia - Michal Veselský (Centrum pre tradičnú ľudovú kultúru) a fotograf Martin Kleibl. Prezentácia bola spojená s projekciou a analýzou krátkometrážnych etnografických dokumentárnych filmov. „Pythagoras, dvojitá šroubovice, počítač a lidová píseň: K jednomu z výzkumů etnomuzikologického oddělení Etnologického ústavu AV ČR Praha“ bol názov prednášky významného českého etnomuzikológa, pracovníka Etnologického ústavu Akademie věd Českej republiky - doc. PhDr. Lubomíra Tyllnera, CSc. Súčasťou bola aj prezentácia jeho knižnej produkcie. Pozvanie organizátorov festivalu prijal aj prof. Ing. Milan Križo, DrSc., ktorý je celoslovensky známou a významnou osobnosťou scénického hudobného folklorizmu. Rozhovor a diskusiu viedla Mgr. Jana Ambrózová, PhD. Zaujímavou súčasťou bola multimediálna prezentácia fotografií, audio- a videonahrávok zo súkromného archívu hosťa a hudobná produkcia ľudovej hudby Paľáčovcov z Hrochote. Utorkový večer bol špecificky určený pre všetkých priaznivcov tradičnej ľudovej hudby. Za prítomnosti členov Ľudovej hudby Paľáčovci a zúčastnených, hudobne zdatných návštevníkov podujatia, sa v Univerzitnom tvorivom ateliéri konal interaktívny hudobný workshop spojený s rozprávaním hlavných protagonistov, muzikantov z významných muzikantských rodov Hrochote a okolia, pôsobiacich v ľudovej hudbe pod vedením Vladimíra Berkyho Paľáča ml.

Tanec v rôznych podobách

Program tretieho dňa bol venovaný najmä praktickým tanečným workshopom. Priaznivci tanca mali tento rok možnosť naučiť sa základy tanečného žánru flamenco pod vedením Mgr. art. Libuše Bachratej, ArtD., a rómske tance z Nyírvasváru s Mgr. art. Balázsom Bogdánom. V oboch prípadoch ide o skúsených lektorov a tanečných pedagógov. Veľký úspech v rámci celého programu tohtoročných Etnologických dní zožalo

predstavenie Gádžo Expres, ktoré bolo už niekoľko dní pred podujatím vypredané. Tanečná inscenácia elity folklórnych tanečníkov na Slovensku mala za cieľ búrať zaužívané stereotypy väčšinového obyvateľstva o rómskej kultúre.

Spoločné muzicírovanie

V úvode posledného dňa festivalu prebehla komentovaná prehliadka Dražoviec so zameraním na tradičnú ľudovú kultúru, spôsob života miestnych obyvateľov, historickú architektúru a jej špecifiká pod odborným vedením doc. PhDr. Margity Jágerovej, PhD., doplnenú zaujímavým rozprávaním miestneho folkloristu, znalca lokálnej histórie Jána Krajanca. Aj vďaka slnečnému počasiu bola príjemnou súčasťou celého podujatia.

Posledná tohtoročná odborná prednáška Etnologických dní spojená s riadenou diskusiou sa venovala téme „Ako dokumentovať ľudový odev“. Prezentovala metódy audiovizuálnej a muzeologickej dokumentácie ľudového odevu, spojené s muzeologickou a etnografickou analýzou, prezentáciou rozmanitých publikačných výstupov a digitalizačných projektov zameraných na popularizáciu a dokumentáciu tradičného ľudového odevu na Slovensku. Hlavnou hostkou bola muzeologička Jasna Gaburová - kurátorka etnografických zbierok v Historickom múzeu Slovenského národného múzea v Bratislave. Diskusiu viedla pedagogička doc. PhDr. Ivana Kontriková Šusteková, PhD., v spolupráci s prof. PhDr. Zuzanou Beňuškovou, CSc., ďalej participovali študent a študentky etnológie, ktorí sa vo svojich výskumoch venujú danej problematike: Tomáš Mrázek, Barbora Siváčková a Slavomíra Voľanská. Vyvrcholením a záverom štyroch veľmi obohacujúcich a podnetných dní bolo štvrtkové večerné spoločné muzicírovanie s prvkami výchovného koncertu, venované speváckym a inštrumentálnym tradíciám rómskych interpretov z Horehronia za prítomnosti fenomenálnej rómskej kapely - Ľudovej hudby Pokošovcov zo Šumiaca.

Organizátorom podujatia Etnologické dni 2019, spolupracovníkom, hosťom a všetkým prispievateľom a zúčastneným patrí vďaka za vytvorenie celkovej atmosféry. Festival aj v tomto roku pritiahol pozornosť širšej verejnosti práve kvôli rôznorodej náplni programu, profesionalite jednotlivých prezentácií a prednášok, prítomnosťou významných hostí a mnohých iných činiteľov dotvárajúcich výnimočný ráz Etnologických dní.

Alexandra Bachledová,
študentka 3. ročníka Bc. štúdia,
foto: Klaudia Ťapajnová a Martina Vargová

FESTIVAL PREDSTAVIL OBEC VLACHOVO

Cieľom projektu je nastaviť hodnotenie daného stavu v rámci obcí a nájsť optimálny model, ako sa dopracovať k tomu, že sa obec stane úspešnou.

Vernisážou posterovej prezentácie obce Vlachovo v pondelok 1. apríla v Univerzitnom tvorivom ateliéri Študentského domova UKF otvorili Etnologické dni. Edukatívny festival je zameraný na tradičnú ľudovú kultúru, folklorizmus, etnológiu a sociálnu antropológiu. Hlavným organizátorom bolo občianske združenie Tradana v spolupráci s Katedrou etnológie a folkloristiky Filozofickej fakulty UKF v Nitre.

Výsledky terénneho výskumu

Posterová prezentácia Vlachovo - „Dedina roka“ bohatým fotografickým i textovým materiálom predstavila známu gemerskú obec a výsledky terénneho výskumu zameraného na miestnu tradičnú kultúru a aspekty lokálneho rozvoja.

Účastníkov podujatia privítala vedúca Katedry etnológie a folkloristiky FF UKF Mgr. Jana Ambrózová, PhD. Pripomenula, že Etnologické dni sa snažia bohatstvo tradícií a folklóru študentom, zamestnancom univerzity ale i verejnosti prezentovať rôznymi typmi podujatí. Posterová prezentácia bola jednou z nich. Predstavila ju doc. PhDr. Margita Jágerová, PhD., z Katedry etnológie a folkloristiky FF UKF. Prezentácia vznikla ako súčasť projektu APVV-16-0115 Sociokultúrny kapitál úspešných obcí ako zdroj udržateľného rozvoja slovenského vidieka, texty pripravili doc. Margita Jágerová, prof. PhDr. Zuzana Beňušková, CSc., v spolupráci so študentom Tomášom Mrázekom a externými študentkami Svetlanou Matúškovou a Veronikou Kment. Vizuálne a graficky materiál spracovala Mgr. Miriama Bošelová, PhD.

Spoločný projekt

Obec Vlachovo v okrese Rožňava sa nachádza v severnej časti Gemera. V roku 2005 sa jej podarilo získať titul Dedina roka a kvôli tejto skutočnosti bola zaradená do spomínaného projektu. Ten je zameraný na výskum, analýzu a interpretáciu potenciálu ôsmich obcí, ktoré sa hrdia titulom Dedina roka. Riešiteľmi projektu sú odborníci z Ústavu etnológie a sociálnej antropológie SAV v Bratislave, Katedry sociálnych štúdií a etnológie UMB v Banskej Bystrici a z Katedry etnológie a folkloristiky FF UKF v Nitre.

„Našou úlohou je zmapovať a zdokumentovať celkový sociokultúrny potenciál daných obcí. Cieľom projektu je nastaviť hodnotenie daného stavu v rámci obcí a nájsť nejaký optimálny model, ako sa dopracovať k tomu, že sa obec stane úspešnou,“ vysvetľuje pozadie projektu doc. Margita Jágerová.

„Postery prezentácie prestavili Vlachovo čo najvýstižnejšie - cez jeho základné údaje, významné osobnosti, rodákov, pamätihodnosti a stavby, významné inštitúcie a podujatia, bohatý kultúrno-spoločenský a športový život, tradičný ľudový odev a architektúru, príležitosti v rámci kalendárneho obyčajového cyklu a podobne.“

Ing. Jana Černáková, R - Oddelenie médií, foto: autorka

UKF NA INTERNATIONAL UNIVERSITY WEEK 2019

Hlavná téma medzinárodného týždňa bola Na rozmanitosti záleží – výzvy a vplyv pluralizmu na sociálnu prácu.

Vedúca Katedry sociálnej práce a sociálnych vied FSVaZ UKF v Nitre prof. PhDr. Martina Mojtová, PhD., a študenti doktorandského štúdia Mgr. Silvia Morávková a Mgr. Jakub Pikna sa 1. – 5. apríla v rámci európskej siete univerzít sociálnej práce SocNet98 zúčastnili International University Week 2019 na Fachhochschule, University of Applied Sciences v St. Pölten (Rakúsko).

Na IUW 2019 participovali pedagógovia a študenti z univerzít z rôznych krajín, napr. Rakúsko, Slovensko, Nemecko, Belgicko, Dánsko, Nórsko, Fínsko, Francúzsko, ale aj z USA. Hlavná téma medzinárodného týždňa bola Na rozmanitosti záleží – výzvy a vplyv pluralizmu na sociálnu prácu. Program pozostával z mnohých prednášok a workshopov v jednotlivých sekciách na rôzne témy, ako napr. rozmanitosť a spoločnosť, rozmanitosť v psychiatrii, v ochrane detí pred zneužívaním a zanedbávaním, interkultúrnej kompetencii v sociálnej práci, gender a sexualita v sociálnej práci, vplyv rasizmu na koncept rozmanitosti, reflektovanie kultúrnej rozmanitosti. Obohacujúce boli najmä príklady dobrej praxe a zdieľanie skúseností zúčastnených krajín v oblasti sociálnej práce s utečencami, so zneužívanými a zanedbávanými deťmi, s deťmi zo sociálne znevýhodneného prostredia, detí a mladých so zdravotným znevýhodnením a ich inklúzia do spoločnosti.

V rámci workshopov účastníci absolvovali mnohé aktivity a hry na zvyšovanie povedomia o vzrastajúcej rozmanitosti a tiež nácvik komunikačných zručností. Program tiež pozostával z návštevy a oboznámenia sa s fungovaním vybraných organizácií v blízkom meste Krems: „AIB - Aktivierende Individuelle Beschäftigung“- individuálne zamestnávanie ľudí s mentálnym postihnutím, „Männerberatung“ – poradenstvo pre mužov, „Pulverturm“ - centrum pre mladých, „Soogut Markt“ - neziskový, trvalo udržateľný sociálny trh v oblasti obchodu, gastronómie a logistiky, „Suchtberatung“ - poradenstvo v oblasti závislostí. V rámci IUW 2019 v St. Pöltene bolo tiež možné aktívne sa zúčastniť vysielania v univerzitnom rádiu Campus Radio, spoznať históriu mesta St. Pölten, nových ľudí, ich zvyky a kultúru.

IUW 2019 v St. Pölten bol veľmi obohacujúci čas a zástupcovia UKF – Katedry sociálnej práce a sociálnych vied FSVaZ ako jedinej spolupracujúcej univerzity zo Slovenska v rámci SocNet98, si odniesli mnohé nové skúsenosti, inšpirácie, príklady dobrej praxe a tiež nové priateľstvá a možnosti ďalšej spolupráce v oblasti vzdelávania, stáží a výskumu s rôznymi krajinami a univerzitami. Práve účasť na Medzinárodnom univerzitnom týždni môže byť pre študentov aj pedagógov prvým krokom k študijnému/prednáškovému pobytu alebo stáži v rámci programu Erasmus+.

Prof. PhDr. Martina Mojtová, PhD.,
Mgr. Silvia Morávková, Mgr. Jakub Pikna,
FSVaZ – Katedra sociálnej práce
a sociálnych vied, foto: autori

TÝŽDEŇ RÓMSKEJ KULTÚRY

Podujatie bolo príležitosťou k tomu, aby sa mohlo spomenúť to dobré, čo sa v živote Rómov udialo, ale aj upozorniť na to, čo je zatiaľ problém.

Ústav romologických štúdií (ÚRŠ) Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF pripravil v dňoch 8. – 12. apríla Týždeň rómskej kultúry (TRK), ktorý sa realizoval s finančnou podporou Fondu na podporu kultúry národnostných menšín a UKF v Nitre.

Bohatý program ponúkol workshop s Janette Maziniovou Motlovou, absolventkou štúdia sociálnej práce na UKF v Nitre a dnes riaditeľkou Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie v Bratislave, ale aj životné príbehy úspešných Rómov, ktoré si v Krajskej knižnici Karola Kmeťka vypočuli nitrianski stredoškoláci. Záujem početných návštevníkov vyvolala aj moderovaná diskusia s odborníkmi na tému Trh práce a Rómovia - výzvy, úspechy, bariéry. Študenti ÚRŠ FSVaZ UKF, Gymnázia na Golianovej ulici 68, žiaci Spojenej základnej školy z Trnavy a študenti Gymnázia Z. J. Mallu z Kremnice sa zúčastnili futbalového turnaja „Spolu tvoríme celok“ na multifunkčnom ihrisku Čermánskeho futbalového klubu v Nitre. Po príhovoroch prorektora pre vonkajšie vzťahy a sociálne veci doc. PaedDr. Miroslava Tvrdoňa, PhD., dekana Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF doc. PhDr. Rastislava Rosinského, PhD., a viceprimátora Nitry Mgr. Daniela Balka sa slávnostného výkopu ujal doc. Rosinský.

Ústav romologických štúdií spolu s PF UKF zorganizoval aj prednášku etnologičky Zuzany Kumanovej na tému Socio-kultúrne zázemie rómskych detí z marginalizovaného prostredia, určená bola všetkým, ktorí pracujú alebo sa pripravujú na prácu s deťmi v primárnom a predprimárnom vzdelávaní a v pomáhajúcich profesiách. Stretnutie Platformy pre výskum a vzdelávanie v romológii sa konalo v priestoroch Poradenského a servisného centra UKF. Bodkou za podujatím bol komorný koncert Marek Konček tria v Pavilóne hudby PF UKF.

Oslava rómskej kultúry a identity

Týždeň rómskej kultúry už tradične pripravuje Ústav romologických štúdií FSVaZ UKF v Nitre pri príležitosti Medzinárodného dňa Rómov, ktorý bol 8. apríla. Ako nám povedala riaditeľka ústavu doc. Mgr. Jurina Rusnáková, PhD., podujatie každoročne ponúka súbor zaujímavých podujatí. Sú v prvom rade oslavou rómskej kultúry a rómskej identity.

„Preto vznikol Medzinárodný deň Rómov, aby si pripomínali, že patria k národu, ktorý žije na celom svete a v celej Európe. Zároveň je to veľmi dobrá príležitosť k tomu, aby sme mohli spomenúť to dobré, čo sa udialo, a upozorniť aj na to, čo je zatiaľ problém. Snažíme sa program podujatia vždy vyskladať tak, aby v ňom boli odborné diskusie, osvetové i oslavné podujatia. Chceme takto aj verejnosti povedať, že sme tu,“ skonštatovala doc. Rusnáková.

Rómska populácia a kultúra je podľa nej veľmi rôznorodá, nie je jednoliata, mnohokrát vychádza z lokálnych podmienok. V Nitre a okolitých obciach, čo je výnimočné v rámci Slovenska, žije veľká komunita olašských Rómov, ktorí z celkového počtu Rómov na Slovensku tvoria asi 3-4 percentá.

„Rumungro Rómovia sú ďalšou skupinou Rómov, ktorá žije na Slovensku. Na rozdiel od nich si olašskí Rómovia zachovali mnohé rysy tradičnej rómskej kultúry - je to vidieť v obliekaní žien, v hudbe, rôznych črtách bežného života, v zdobení zlatom a podobne. Ďalším znakom rómskej kultúry sú tradičné remeslá, o ktorých dnes môžeme hovoriť asi len z historického hľadiska, keďže modernizácia spoločnosti nedovolila si ich udržať ako zdroj obživy. Veľmi dôležitým znakom rómskej kultúry je identita a pomenovanie Róm, ktoré pochádza z rómskeho jazyka a je vyjadrením príslušnosti k národu,“ pripomenula doc. Rusnáková.

Od prijatia až po rasizmus

Na to, ako sa dnes darí spoločnosti búrať bariéry a predsudky voči Rómom, je podľa nej ťažko všeobecne odpovedať, je to rôzne podľa lokality a regiónu. „Bariéry sú dodnes, môžeme ich nazvať sociálnym dištancom, pričom paleta vzťahov medzi Rómami a majoritnou spoločnosťou zahŕňa veľa prejavov – od prijatia až po rasizmus,“ pokračuje riaditeľka ústavu. „Dnes sme v období, kedy sa vo verejnej i politickej diskusii často objavujú protirómske názory, ktoré ešte nedávno boli v krčmách, za zavretými dverami, takže nemôžem povedať, že je to v poriadku,“ zhodnotila doc. Rusnáková.

Ako dodala, podujatie Týždeň rómskej kultúry má rôzne cieľové skupiny – študentov i zamestnancov univerzity, ale sú aj podujatia vyslovene určené pre verejnosť či absolventov UKF, aby s nimi nestratili kontakt. Rôznorodosť je pre nich dôležitá. „Novinkou pre verejnosť bolo po prvýkrát športové podujatie - futbalový turnaj na multifunkčnom ihrisku ČFK Nitra a tiež hudobné podujatie - koncert Marek Konček tria v Pavilóne hudby, na ktorý sme pozvali aj ľudí mimo univerzity,“ doplnila.

Bariéry na trhu práce

Jedným z odborných podujatí TRK bola spomínaná moderovaná diskusia Trh práce a Rómovia, na ktorej účastní-

kov privítal dekan Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF doc. PhDr. Rastislav Rosinský, PhD. Ako povedala riaditeľka ústavu doc. Rusnáková, diskusia je o bariérach, ale aj o dobrých skúsenostiach z praxe a výzvach, čo treba spraviť, aby táto téma už nebola problémom, ale iba úspechom.

Diskutovali odborníci, ktorí sa tejto téme venujú výskumne, ale aj zástupcovia mimovládnych organizácií, ktoré realizujú pracovné programy zamerané na uplatnenie Rómov na trhu práce – sociológ Daniel Škobla (Ústav etnológie a sociálnej antropológie SAV), právnička Zuzana Rodáková (Divé maky) a andragogička a kulturologička Michaela Mudroňová (Človek v ohrození). Diskusiu moderovala Alena Rochovská (Katedra ekonomickej a sociálnej geografie, demografie a územného rozvoja, UK).

Daniel Škobla sa veľa rokov zaoberal výskumom životných podmienok rómskej populácie na Slovensku, zúčastňoval sa mnohých projektov. Ako zdôraznil, prístup Rómov na trh práce ovplyvňuje viacej faktorov.

„Hlavným z nich je nízky kvalifikačný profil, prevažujú ľudia so základným vzdelaním. Tým, že v spoločnosti silnie trend automatizácie a robotizácie, je stále menej potrebná manuálna sila, preto je prebytok pracovnej sily, ktorá má tento charakter. Títo ľudia sú v mnohých smeroch nezamestnateľní, to sa týka aj takých typov práce, pri ktorých donedávna bola potrebná pracovná sila, napr. stavebníctvo. S nástupom moderných technológií sa tu potreby menia," vysvetľuje Daniel Škobla.

„Ďalšou bariérou pri zamestnávaní Rómov je celková reštrukturalizácia ekonomiky v zmysle prechodu na kapitalistický systém. Na trhu prevažujú súkromné firmy, ktoré sa primárne sústreďujú na generovanie zisku. Dnes je pre firmy oveľa výhodnejšie investovať do vývoja robotov, ako platiť pracovnú silu. Sociálnych podnikov, ktoré sledujú aj iné spoločenské ciele, je stále veľmi málo."

Pôsobenie ekonomického cyklu je podľa Daniela Škoblu ďalším faktorom ovplyvňujúcim dynamiku zamestnávania Rómov. Po istom období prosperity prichádzajú roky krízy, v ktorom firmy zamestnancov prepúšťajú. Dnes je situácia opačná, ekonomika ide na plné obrátky a firmy hľadajú aj také pracovné sily, ktoré ich v horších časoch nezaujímajú.

Kľúčovým problémom pri zamestnávaní marginalizovaných skupín sú podľa sociológa exekúcie ľudí a nemožnosť štandardných pracovných kontraktov.

„Nízkopríjmové domácnosti, a medzi nimi aj rómske, vykazujú vysokú mieru zadĺženosti z rôznych dôvodov – voči súkromným firmám, bankovým či nebankovým subjektom a poisťovniam. Čísla sú na Slovensku alarmujúce. To má veľký dopad na možnosť ľudí zamestnať sa, keďže podľa zákona im exekútor môže a chce odviesť časť príjmov až do výšky úrovne životného minima. Preto panuje obrovská demotivácia týchto ľudí štandardne sa zamestnať a príjmy zo sociálnych transferov si radšej vylepšujú napr. privyrobením si v „šedej" ekonomike," zdôvodnil Škobla.

Ako ukazujú aj viaceré štúdie, bariérami v zamestnávaní je tiež diskriminácia Rómov na trhu práce, nevhodná geografická alokácia nových pracovných miest do tzv. pólov rastu, kde už migrácia či presťahovanie sa za prácou nie je pre ľudí tým najlepším riešením, a tiež zlé podmienky bývania dlhodobo nezamestnaných Rómov.

Tréningy pracovných návykov a zručností

Michaela Mudroňová z organizácie Človek v ohrození dlhodobo pracuje s marginalizovanými rómskymi komunitami. Zamestnávanie je pre nich veľkou

témou, snažia sa spolupracovať s firmami tak, aby Rómov priviedli na otvorený trh práce.

„Situácia je dnes taká, že je veľký dopyt po nízkokvalifikovanej pracovnej sile, len tie pracovné lokality sú často od Rómov veľmi vzdialené a sú aj veľké problémy, napríklad s dopravou do práce, stále chýbajúcimi sociálnymi návykmi a kvalifikáciou. Snažíme sa preto Rómov v oblasti manuálnych zručností a pracovných návykov pripravovať na tréningoch presne na požiadavky konkrétnych zamestnávateľov," priblížila svoje pôsobenie Michaela Mudroňová.

„Tento rok sa v nám v spolupráci s firmou Stiga Slovakia v Poprade - Matejovciach podarilo zamestnať vyše 40 našich klientov z vylúčených lokalít na Spiši, ktorým sme poskytli podporu aj pred nástupom do práce, aj po zamestnaní sa a poskytli sme tiež asistenciu firme. Veríme, že takýchto úspešných projektov, za

ktorý firma Stiga získala cenu Via bona, bude viacej a podarí sa nám zamestnať čoraz viacej Rómov z vylúčených lokalít, ktorí majú veľmi ťažký prístup na trh práce." Michaela Mudroňová verí, že najdôležitejšie je v tejto cieľovej skupine vzdelávanie, preto sa snažia v spolupráci so zamestnávateľmi a samosprávnymi krajmi pripravovať projekty na tréningové centrá pre nízkokvalifikovaných zamestnancov. V oblasti zamestnávania Rómov podľa nej stále trvajú predsudky, ale sú menšie, pretože trh práce sa vyvinul tak, že nízkokvalifikovanej pracovnej sily je veľmi málo, a tak zamestnávatelia siahajú aj po marginalizovaných Rómoch z vylúčených lokalít.

Dať Rómom reálne šancu

Ako povedala Zuzana Rodáková z OZ Divé maky, ľudí vedú k tomu, aby si uvedomili dôležitosť vzdelania pre ich život a podporujú ich v štúdiu. Keď už však získajú vzdelanie, často nastane problém s uplatnením na trhu práce len kvôli tomu, že sú Rómovia. Na aktuálnu situáciu preto zareagovali zaujímavou kampaňou spojenou s firmami, ktoré Rómom pracovné príležitosti dávajú.

„Viaceré štúdie preukázali, že Rómovia so stredoškolským vzdelaním majú o 50 % nižšiu šancu na úspech ako Nerómovia – 70 % z nich dostalo na svoju žiadosť a životopis odpoveď, z rómskych uchádzačov len 37 %. Na pohovor pozvali 40 % Nerómov a 17 % rómskych uchádzačov," poukázala na problém Zuzana Rodáková.

„Našou značne extravagantnou kampaňou sme sa snažili vo verejnosti búrať predsudky, upozorniť na túto mieru diskriminácie na trhu práce a vyzvať zamestnávateľov, aby Rómom dali reálne šancu. Pokiaľ my ako spoločnosť nebudeme pripravení dávať Rómom príležitosti uplatniť sa, nikdy na neposunú vpred."

Ing. Jana Černáková,
R – Oddelenie médií,
foto diskusia: autorka,
foto futbalový zápas: LB

Tradičné rómske jedlo - halušky s kyslou kapustou a bravčovým mäsom - študentom i pracovníkom školy ponúkal univerzitný kuchár Abdallah Cherid.

TRADIČNÉ RÓMSKE JEDLÁ

Súčasťou podujatia Týždeň rómskej kultúry na UKF bol aj Týždeň rómskej kuchyne, počas ktorého zamestnancom i študentom počas štyroch dní ponúkli v rámci obedového systému aj rómske tradičné jedlá. Ochutnať ste mohli žumiň cupu - polievku chudobných Rómov, pacale bandurkenca - držkový perkelt so zemiakmi, haluški šutľa jarminaha u balane maseha - halušky s kyslou kapustou a bravčovým mäsom či pašvare marikľaha - dusené rebrá s lokšami.

„Mnohé z týchto rómskych tradičných jedál vychádzajú z regionálnych pomerov. Práve to posledné jedlo – sucha múčna placka s dusenými rebrami - patrí k tým najtradičnejším rómskym jedlám," prezradila doc. Mgr. Jurina Rusnáková, PhD., riaditeľka Ústavu romologických štúdií (ÚRŠ) Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF.

„Aj počas minulých ročníkov Týždňa rómskej kultúry sme ponúkali tieto tradičné rómske jedlá. Ľudia sú zvedaví, objednávajú si ich. Myslím si, že minimálne raz za rok je to veľmi fajn, ak aj takýmto spôsobom vieme prezentovať tému Rómov na pôde univerzity, ale aj mimo nej."

PhDr. Miroslava Čerešníková, PhD., z Ústavu romologických štúdií a prodekanka FSVaZ tiež potvrdila, že tradičné rómske jedlá nepozostávajú z nejakých cudzokrajných surovín, ale využívajú miestne regionálne zdroje.

„Keď sme ochutnávky rómskej kuchyne organizovali asi pred 15 rokmi, doc. Jurina Rusnáková oslovila k spolupráci rómskeho kuchára, ktorý prišiel variť do našej univerzitnej jedálne. Vtedy sa v jeden deň ponúkalo jedno tradičné rómske jedlo. Posledné tri roky, kedy sme obnovili tradíciu tohto podujatia, pripravujú niekoľko rómskych jedál naši kuchári - zamestnanci školy," dodala PhDr. Čerešníková.

Ing. Jana Černáková, R – Oddelenie médií, foto: autorka

PREDNÁŠKA PROFESORA Z UNIVERSITY OF OTTAWA

V rámci projektu Internacionalizácia procesu vzdelávania a akademického prostredia na UKF v Nitre (projekt č. 001UKF-2/2016) v dňoch 8. - 12. apríla navštívil našu univerzitu prof. Gary Slater, ktorý pôsobí ako University Research Chair in Biological Physics na prestížnej University of Ottawa. Profesor Slater prijal pozvanie na UKF počas vedecko-výskumného pobytu prorektorky pre medzinárodné vzťahy PhDr. Martiny Pavlíkovej, PhD., na University of Ottawa v auguste 2018.

Profesor Gary Slater mal prednášku pre doktorandov UKF na tému Canada: University Research and Graduate Education in a Globalized World a prednášku pre doktorandov a vedecko-pedagogických zamestnancov Katedry fyziky FPV na tému How do we read DNA?! The impact of physics in the quantitative biosciences.

Profesor si prezrel Laboratórium molekulárnej biológie (LMB), ktoré predstavuje špecializované pracovisko Katedry botaniky a genetiky FPV UKF pre výskum biologických procesov na úrovni DNA, RNA, proteínov, buniek a tkanív. Navštívil tiež Termofyzikálne laboratórium FPV, ktoré je zamerané predovšetkým na štúdium procesov prebiehajúcich pri tepelnom spracovaní rôznych keramických materiálov.

Prednášku pre doktorandov UKF organizačne zabezpečil Rektorát UKF – Oddelenie pre medzinárodné vzťahy v spolupráci s Dekanátmi Filozofickej fakulty, Fakulty prírodných vied a Pedagogickej fakulty UKF.

PhDr. Martina Pavlíková, PhD., prorektorka pre medzinárodné vzťahy, foto: Ing. Jana Černáková

INTERNATIONAL UNIVERSITY WEEK OF SOCIAL WORK 2019

Na Jihočeskej univerzite v Českých Budějoviciach sa stretlo 50 študentov a 10 profesorov z 8 európskych krajín. Nechýbali ani zástupcovia našej univerzity.

„Social Work in the Client´s Home Environment.“ V tomto znení sa niesol od pondelka 1. apríla celý týždeň na Jihočeskej univerzite v Českých Budějoviciach v rámci International University Week of Social Work 2019 Európskej siete univerzít sociálnej práce SocNet98. Jej koordinátorkou za Slovensko je vedúca Katedry sociálnej práce a sociálnych vied UKF prof. PhDr. Martina Mojtová, PhD. Stretlo sa tu 50 študentov a 10 profesorov z 8 európskych krajín (Slovensko, Česko, Maďarsko, Nemecko, Dánsko, Nórsko, Holandsko a Belgicko).

Týždeň sme odštartovali milým privítaním organizátorov z Českej republiky - doc. Mgr. et. Mgr. Jitkou Vackovou, Ph.D., a PhDr. Lenkou Motlovou, Ph.D. Prvú prednášku otvoril prof. Mark Small, J. D., Ph.D., z Clemson University témou The Role of Happiness, Kindness and Mercy in Promoting Mental Health. Hovoril o tom, čo je šťastie, láskavosť a súcit v podpore duševného zdravia, spoločne sme potom diskutovali o tom, čo jednotlivé krajiny robí šťastnými. Pozreli sme sa spoločne na otázky, či peniaze dokážu robiť človeka šťastným a odniesli sme si niekoľko myšlienok od pána profesora ako: „Spend money on time rather than things, experiences rather than material objects“.

Program pokračoval prezentáciami jednotlivých krajín a študentov, ktorí si pripravili rôzne zaujímavosti a špeciality typické pre danú krajinu. Večer pre nás českí študenti prichystali Welcome party a mnohé iné aktivity, kde sme mali možnosť vzájomne sa lepšie spoznať a nadviazať nové priateľstvá. Zakončením celého dňa a pomerne náročného programu bola úžasná večera v podobe švédskych stolov.

Druhý deň sme absolvovali exkurzie vo viacerých skupinkách, napríklad v centrách Domino, Alzheimer centre, v Hospici sv. Veroniky a Asociácii včasnej intervencie. V poobedných hodinách sme

sa mohli zúčastniť na rôznych prednáškach. My sme si vybrali prednášku nemeckého profesora Holgera Kühla, ktorý sa už niekoľko rokov venuje sociálnemu poradenstvu, špeciálne v domácom prostredí. Večer sa nás znova ujali českí študenti a absolvovali sme spoločne City Tour po Českých Budějoviciach, kde sme mali možnosť v rámci zábavných aktivít spoznať celé mesto. Takmer celú stredu sme strávili na univerzite, kde nás znova čakalo množstvo zaujímavých prednášok, na ktorých sme sa zúčastnili v rôznych skupinách. Ako prvú sme si vybrali prednášku doc. Kajanovej a Mgr. Ondrášku na tému Social work with Roma Minority, kde sme viac diskutovali o situácii v našej krajine, keďže súčasťou prednášky bola aj prezentácia videa z prostredia východu Slovenska. Dozvedeli sme sa napríklad to, že množstvo rómskej minority prichádza do Českej republiky za lepším sociálnym systémom práve od nás. V druhej etape sme sa zúčastnili úžasnej prednášky študentov z Belgicka pod vedením profesora Rafa Sondervorsta na tému Working with Children in a Specific Environment, kde sme preberali poskytovanie služieb ako bednet. To je možnosť pre choré dieťa, študenta, byť doma a zároveň aj virtuálne v triede medzi spolužiakmi prostredníctvom technického vybavenia, ktorým škola disponuje. Druhou veľmi zmysluplnou a zábavnou aktivitou boli cliniclowns, ktorí rozosmievajú deti v nemocnici. Novinkou pre nás bolo, že je to aj normálne platené zamestnanie. V rámci interaktívnej prednášky sme si mohli vyskúšať a vžiť sa do toho, aké je byť pomáhajúcim klaunom s červeným nosom, a hoci sme nikdy nemali pocit, že patríme medzi veľkých zabávačov, objavili sme v sebe talent. A práve v tomto tiež spočívajú takéto týždňové pobyty, veľa sa toho naučíte a rovnako posuniete ďalej.

Poslednú prednášku sme absolvovali na workshope Dr. Elise Scholte a študentov z Holandska na tému Advantages and Challenges in Social work in the Client´s Environment, z ktorej sme si taktiež odniesli množstvo zaujímavých informácií. Vo štvrtok sme sa zúčastnili ďalších skupinových exkurzií, napr. na Charita, Ledax a Focus, ktoré poskytujú najmä opatrovateľské služby či osobnú asistenciu alebo zdravotnú starostlivosť. Všetci sa najviac tešili na návštevu „klenotu“ Českých Budějovíc - Budwar Brewery, čo je jeden z najznámejších pivovarov v Českej republike. A naozaj to stálo za to, nielen samotná ochutnávka pív, ale najmä skvelý sprievodca a celkovo personál, s ktorým sme prišli v rámci

exkurzie do kontaktu. Pokračovali sme večernou Goodbye party v Komiks bare, kde sme sa spoločne zabávali a zároveň niekde v kútiku duše aj smútili, že už sa náš spoločný týždeň končí. V piatok sme sa najprv posilnili raňajkami na dlhú cestu, ktorá nás viacerých poobede čakala. Medzitým sme ešte spoločne študenti, profesori a samotní organizátori IW 2019 dali hlavy dokopy a zhodnotili priebeh celého týždňa a rozlúčili sa. Týmto sa naša spolupráca a priateľstvá ani zďaleka nekončia, v študijných pobytoch a stážach v rámci Erasmus+ budeme naďalej pokračovať.

Mgr. Nina Jašeková a Mgr. Vesna Tomášik,
interné doktorandky FSVaZ UKF
- Katedry sociálnej práce
a sociálnych vied, foto: autori

EXKURZIA V PRAHE

Študenti 1. ročníka Mgr. štúdia FSVaZ sa v dňoch 15. - 18. apríla spolu s PhDr. Katarínou Minarovičovou, PhD., a Mgr. Vesnou Tomašik zúčastnili exkurzie v zariadeniach sociálnych služieb a mimovládnych organizácií v Prahe. Navštívili zariadenia, ktoré sa venujú sociálnej práci s rozmanitými skupinami klientov, napríklad O.Z. Sananim, ktoré sa venuje práci s injekčnými užívateľmi drog v zmysle prístupu harm-reduction. Študenti mali možnosť priamo pozorovať prácu sociálnych pracovníkov v kontakte s klientmi a získať tak zaujímavé postrehy z priameho výkonu ich práce. V občianskom združení Proxima Sociale sa oboznámili s prácou sociálnych pracovníkov v nízkoprahovom klube pre deti a mládež vo vybranej mestskej časti Prahy. Pracovníci im priblížili praktické skúsenosti a osvedčené metódy v práci s mladými ľuďmi, ktorí môžu byť vystavení negatívnemu vplyvu rovesníckych skupín a rizikovému správaniu vyplývajúcemu z nedostatku pozitívnych, blízkych vzťahov a funkčného rodinného zázemia v ich živote. V detskom domove Charlotty Masarykovej, ktorý je zariadením pre deti vyžadujúce okamžitú pomoc, sa zoznámili so systémom starostlivosti poskytovanej deťom podľa platnej legislatívy. Zariadenie pre deti vyžadujúce okamžitú pomoc predstavuje zabezpečenie okamžitej, krízovej, krátkodobej pomoci ohrozenému dieťaťu do obdobia, pokiaľ preň nebude nájdené dlhodobé riešenie jeho sociálnej situácie. Maximálna dĺžka pobytu dieťaťa je 12 mesiacov. Významnou súčasťou práce pracovníkov tohto zariadenia je sociálna práca s biologickými rodinami v zmysle ich sanácie, resp. v prípade potreby umiestnenie dieťaťa do zariadenia alebo do náhradnej rodinnej starostlivosti. Študenti ocenili pekné prostredie detského domova, ako aj prístup jeho vedenia.

Študentov oslovila tiež návšteva nocľahárne pre osoby bez prístrešia, ktorá je umiestnená na lodi Hermes, kotviacej na Vltave. Atraktivitu a nezvyčajnosť tohto prostredia umocnilo aj rozprávanie vedúceho pracovníka nocľahárne, ktorý študentom sprostredkoval svoje viacročné skúsenosti s touto cieľovou skupinou klientov. Študentov zaujali životné príbehy niektorých z tých, ktorí sociálne služby tejto nocľahárne využívajú.

Okrem návštevy zariadení mali študenti príležitosť spoznať aj Prahu, jej bohatú históriu a pekné miesta.

PhDr. Katarína Minarovičová, PhD.

ROZVOJ SPOLUPRÁCE FSVAZ S NÓRSKOM

V rámci programu Erasmus+ sa vedúca Katedry sociálnej práce a sociálnych vied FSVaZ UKF v Nitre prof. PhDr. Martina Mojtová, PhD., a doc. PhDr. Elena Gažiková, PhD., zúčastnili prednáškového pobytu na VID Specialized University Sandnes v Nórsku. VID Specialized University s počtom približne 4 500 študentov a 450 zamestnancov je treťou najväčšou súkromnou vzdelávacou inštitúciou v Nórsku a má svoje pracoviská v mestách Oslo, Bergen, Stavanger a Sandnes. Tvoria ju tri fakulty – Fakulta zdravotníckych štúdií, Fakulta sociálnych štúdií a Fakulta teológie, diakónie a vedenia.

Program bol časovo náročný, pozostával zo štrnástich pracovných stretnutí, ktoré nám zabezpečila Erasmus koordinátorka Hanne Line Wærness. Podstatnú časť pobytu tvorili stretnutia na pôde VID Specialized University v Sandnes a v Stavangeri, v rámci ktorých sme sa oboznámili so študijnými programami univerzity, zúčastnili sme sa stretnutí s prorektorom univerzity Bårdom Mælandom, s dekankou Fakulty zdravotníckych štúdií Kristin Fjelde Tjelle a s celým vedením vrátane vedúcich študijných programov fakulty. Hovorili sme o možnostiach spolupráce, o našom zameraní na prácu s rodinou, deťmi, mládežou, staršími ľuďmi, o zdravotno-sociálnej oblasti, o celkovej situácii na Slovensku, o rómskej problematike a o problematike utečencov.

Súčasťou programu boli aj stretnutia viacerých výskumných skupín, kde sme sa navzájom oboznámili s prebiehajúcimi projektmi s cieľom nájsť možnosti výskumnej spolupráce. Okrem toho sme navštívili zariadenia v oblasti sociálnej práce s rodinou na úrovni štátnej správy, samosprávy a neštátneho sektoru, ktoré nám umožnili spoznať spôsoby, metódy a špecifiká ich práce.

Tešíme sa, že naše stretnutia prispeli k rozvoju spolupráce medzi našimi univerzitami v oblasti vzdelávania, vedy, výskumu a praxe. Na základe bilaterálnej zmluvy nórski študenti už od akademického roka 2017/18 každoročne vykonávajú stáž v našich partnerských organizáciách – STORM, o. z., v Nitre a Seredi, Hospic – Dom pokoja a zmieru sv. Bernadetky v Nitre a ZSS Svetlo v Olichove. Nakoľko spätná väzba od študentov bola počas dvoch rokov pozitívna, v zimnom semestri 2019/20 by mali k nám zavítať ďalší.

Veríme, že s Nórskom budeme rozvíjať spoluprácu aj naďalej a v rámci výmenných pobytov Erasmus sa aj naši študenti rozhodnú pre VID Specialized University v Nórsku.

Prof. PhDr. Martina Mojtová, PhD.,
a doc. PhDr. Elena Gažiková, PhD.,
FSVaZ - Katedra sociálnej práce
a sociálnych vied,
foto: autorky

INDONÉZIA: JEDNOTA V RÔZNORODOSTI

Výstava Pavla Demeša desiatkami fotografií priblížila mierové spolunažívanie rôznych etnických i náboženských skupín v Indonézii.

Univerzitu Konštantína Filozofa v Nitre poctila v stredu 24. apríla vzácna návšteva - veľvyslankyňa Indonézskej republiky J. E. Adiyatwidi Adiwoso Asmady. Na pôde univerzity ju spolu s delegáciou z veľvyslanectva a ďalšími hosťami privítali rektor prof. RNDr. Libor Vozár, CSc., prorektorka pre medzinárodné vzťahy PhDr. Martina Pavlíková, PhD., a ďalší predstavitelia UKF. Rovnako srdečne privítali aj RNDr. Pavla Demeša, CSc., nezávislého zahraničnopolitického analytika, bývalého ministra medzinárodných vzťahov Slovenskej republiky a poradcu prezidenta Michala Kováča, ktorý sa na našej univerzite predstavil ako fotograf - svojou autorskou výstavou s názvom Indonesia: Unity in Diversity - Jednota v rôznorodosti. Pripravila ju Univerzita Konštantína Filozofa v spolupráci s Veľvyslanectvom Indonézskej republiky v Bratislave a autorom Pavlom Demešom. Jej vernisáž bola spojená s recepciou s ochutnávkami tradičných indonézskych špecialít, ktoré zabezpečilo Veľvyslanectvo Indonézskej republiky.

Špeciálny vzťah k Nitre

Pani veľvyslankyňa Adiyatwidi Adiwoso sa popoludní v Sieni Konštantína Filozofa prihovorila študentom univerzity, oslovil ich i autor fotografií Pavol Demeš, ktorý ich okrem rozprávania zaujal aj svojou prezentáciou.

Po prednáškach nasledovalo sprístupnenie výstavy Pavla Demeša na prízemí v hlavnej budove univerzity. Prítomných privítala prorektorka PhDr. Martina Pavlíková, PhD., výstavu príhovormi slávnostne otvorili veľvyslankyňa Adiyatwidi Adiwoso, rektor UKF Libor Vozár i samotný autor fotiek.

Ako rektor univerzity prezradil, myšlienka na vznik tejto výstavy sa zrodila na stretnutí s pani veľvyslankyňou. „Ako jednu zo spoločných aktivít navrhla zorganizovanie výstavy fotografií Pavla Demeša. Aj vzhľadom na udalosti, ktoré sa momentálne dejú vo svete, je veľmi sympatické, že táto výstava demonštruje mierové spolunažívanie rôznych etnických i náboženských skupín a vôbec rôznorodej spoločnosti v tak obrovskej krajine, akou Indonézia je," skonštatoval prof. Libor Vozár.

Veľvyslankyňa Adiyatwidi Adiwoso vyjadrila radosť z toho, že sa mohla zúčastniť vernisáže výstavy Pavla Demeša na pôde UKF v Nitre. K nášmu mestu má Indonézia špeciálny vzťah, keďže už dlhodobejšie spolupracuje so Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou v Nitre a teraz aj s UKF. Za možnosť predstaviť svoju krajinu a jej hodnoty poďakovala rektorovi UKF aj Pavlovi Demešovi, ktorý sa vlani v apríli vydal na vlastné oči spoznávať, ako v Indonézii koexistujú rôzne náboženstvá. Jeho cesta do Indonézie a aktuálna výstava mali za cieľ zachytiť mierové spolužitie vyše 300 etník s viac ako 700 jazykmi a dialektmi a 6 hlavnými náboženstvami, ktoré táto krajina uznáva.

„Našou spoločnou národnou filozofiou je Pancasila, na ktorej stojí celá Indonézia. Jej myšlienka „Jednota v rôznorodosti" je v indonézskom jazyku zapísaná aj v štátnom znaku krajiny. Pancasila zahŕňa päť vzájomne súvisiacich princípov: viera v jedného Boha, spravodlivá a civilizovaná humánnosť, jednotná Indonézia, demokracia a sociálna spravodlivosť pre všetkých Indonézanov. Tieto princípy, ktoré spájajú obrovské množstvo ľudí, sme prevzali od našich predkov," hovorí veľvyslankyňa Adiyatwidi Adiwoso. „V dnešnom svete je však mnoho problémov, ktoré narúšajú harmóniu a mierové spolužitie, preto aj touto výstavou chceme poukázať na to, že mier medzi národmi je možný."

Tolerancia na vlastnej koži

Autor fotografií Pavol Demeš na vernisáži prezradil, že je rád, že vystavuje na univerzite v Nitre, keďže vyrastal v neďalekých Vrábľoch.

„Žijeme dobu veľmi napínavú, v ktorej otázka tolerancie jedného k druhému a hlavne tolerancie medzi ľuďmi z rôznych kultúr a náboženstiev sa stáva nesmierne dôležitou," hovorí Pavol Demeš.

„Špeciálne koexistencia kresťanstva a islamu bude Európu zamestnávať na mnoho rokov dopredu, preto si myslím, že by sme sa z mnohých vecí z fungujúceho modelu multináboženskej Indonézie mohli poučiť."

Pavol Demeš fotí vyše 30 rokov a mal už niekoľko desiatok výstav po celom svete. Jeho výstava o Indonézii sa rodila od jari 2018, kedy bol s podporou Indonézskej ambasády ako hosť Ministerstva zahraničných vecí a Ministerstva náboženských záležitostí Indonézie na desať dní na návšteve tejto krajiny. Za tak krátky čas stačil spraviť desiatky nádherných fotografií z nevšedných miest aj vďaka tomu, že ho všade sprevádzali indonézsky diplomat a indonézsky zamestnanec Ministerstva náboženských záležitostí.

Výstava vznikla s organizačnou pomocou Veľvyslanectva Indonézie na Slovensku a vďaka spolupráci s Bratislavským kultúrnym a informačným strediskom. Premiéru mala v Bratislave v kostole Klarisky, jej druhým výstavným priestorom sa stala práve UKF v Nitre. Takmer 60 fotografií ponúklo zaujímavé pohľady na miesta, kam sa bežný turista tak ľahko nedostane.

Vieme o nej veľmi málo

„Indonézia je po Číne, Indii a USA štvrtou najľudnatejšou krajinou na svete, pri tom o nej vieme veľmi málo. Väčšina našincov cestuje na dovolenky hlavne na ostrov

Bali. Indonézia má zhruba 260 miliónov ľudí, čo je viac ako polovica z krajín Európskej únie, tvorí ju vyše 17-tisíc ostrovov, pričom ľudia žijú na viac ako 6-tisíc ostrovoch. Miera biodiverzity krajiny je obrovská, nasleduje hneď po Brazílii," vymenúva Pavol Demeš zaujímavosti Indonézie.

Do tejto krajiny však necestoval za oddychom. Už asi 10 rokov sa snaží študovať vplyv náboženstiev na medzinárodné vzťahy a medzináboženský dialóg.

„Indonézia je štátom s najväčším počtom obyvateľov na svete hlásiacich sa k islamu. Čo asi málo ľudí vie, islam sa do krajiny dostal s arabskými kupcami prostredníctvom bábkového divadla, ktoré tu malo silné tradície cez hinduistické eposy. Prvky islamu takto preniesli od ostrova k ostrovu a z krajiny, ktorá bola pôvodne hinduistická, je dnes najmä moslimská," konštatuje fotograf.

„Až 85 % obyvateľov sú v Indonézii moslimovia, takmer 10 % tvoria kresťania, nasledujú hinduisti, budhisti a konfuciáni. Najväčšie ministerstvo v štáte je Ministerstvo náboženských záležitostí, pod ktorým pracuje vyše 200-tisíc ľudí po celej krajine."

Ateizmus je zakázaný

Ako ďalej Pavol Demeš povedal, Indonézia sa z pôvodne holandskej kolónie v roku 1945 zmenila na demokratický štát, ktorý si do ústavy zakotvil 6 hlavných náboženstiev - islam, protestantizmus, rímsko-katolicizmus, hinduizmus, budhizmus a konfucianizmus. Zaujímavé je, že ateizmus je zakázaný, každý Indonézan má veriť v jedného Boha, ale môže si vybrať, v ktorého. Vyplýva to aj zo spoločnej národnej filozofie Pancasila.

„Touto výstavou Indonéziu predstavujem cez diverzitu náboženstiev, zároveň návštevníkom umožňujem nahliadnuť do ich posvätných miest - či už starovekých alebo novodobých. Osobne som sa stretol so zástupcami všetkých šiestich náboženstiev, rozprával som sa s nimi, fotografoval

som ich chrámy, kostoly, mešity...," spomenul Pavol Demeš.

Štátny znak Indonézie tvorí pôvodne starobylé hinduistické božstvo Garuda, ktoré na chrbte nieslo boha Višnua. Dnes má na hrudi v emblémе znázornených 5 princípov Pancasily a na stuhe v pazúroch Garudy je nápis Jednota v rôznorodosti. Odtiaľ si aj autor „požičal" názov výstavy.

Ani kvapka alkoholu

Zopár fotografií podľa Pavla Demeša predstavuje aj modernú tvár Indonézie, ktorá je so svojím intenzívnym rastom ekonomiky jedným z ázijských tigrov. Len v hlavnom meste Jakarte žije vyše dvakrát viac obyvateľov ako na celom Slovensku - okolo 12 miliónov.

„Mal som to šťastie, že som bol čestným hosťom na svadbe syna pani veľvyslankyne Indonézie na Slovensku Adiyatwidi Adiwoso a mal som možnosť fotiť, koľko a čo som chcel. Na svadbe bolo 1 300 hostí, konala sa v špeciálnej miestnosti hotela v Jakarte. Na rozdiel od našich svadieb, keďže táto bola moslimská, tu nepadla ani kvapka alkoholu. Tým, že to trvalo celý deň, mal som unikátnu možnosť fotografovať celý obrad a zároveň stretnúť veľké množstvo ľudí z rôznych kútov Indonézie."

Pavol Demeš navštívil desiatky krajín na všetkých kontinentoch sveta, ale Indonézia u neho drží prím. „Žijú tu tí najpohostinnejší a najsrdečnejší ľudia, slušní, jemní, nesmierne zdvorilí, priateľskí. Fascinovala ma tu obrovská jazyková, etnická, kultúrna pestrosť a spomínané spolužitie rôznych náboženstiev, ale najfascinujúcejšie sa mi javí to, že ľudia napriek tomu, že pochádzajú z vyše 300 etník, boli za pomerne krátky čas schopní vytvoriť taký model štátneho útvaru, na ktorý sú všetci hrdí."

Vzájomné kontakty už fungujú

Fotografa v Indonézii zaujali aj tamojšie univerzity, ktoré mimoriadne prispievajú k vzdelanosti a ekonomickému rozmachu krajiny. O Európskej únii a Slovensku prednášal na štyroch univerzitách, stretol sa s mnohými mladými ľuďmi.

„V Indonézii je všetko také veľké. Jakartská univerzita má vyše 500-tisíc študentov, človek si vie dosť ťažko predstaviť, ako môže škola takéhoto typu fungovať," zamýšľa sa Pavol Demeš.

Stretol sa aj s ministerkou zahraničných vecí a podľa jej vyjadrení Indonézia teraz objavuje formát Višegrádskej štvorky. Štát sa sústreďuje na to, ako túto oblasť Európy spoznať a ako nadviazať ekonomické vzťahy, takže z toho hľadiska môže byť Indonézia pre nás perspektívnym partnerom.

„Kontakty tu už existujú, dokonca v Nitre. SPU v spolupráci s jednou indonézskou univerzitou vyvíjala tropické odrody pšenice. A Nitra sa môže popýšiť aj tým, že ako jediná má v unikátnom Misijnom múzeu na Kalvárii indonézsku expozíciu. Ide o pamiatkové predmety slovenských misionárov, ktorí kedysi pôsobili v Indonézii," dodal Pavol Demeš.

Ing. Jana Černáková,
R - Oddelenie médií, foto: LB

OBČAS NEČAS A NAŠI ŠTUDENTI ÚSPEŠNÍ V ŠTÚROVOM PERE

Časopis Študentského parlamentu UKF si v súťaži odniesol 2. miesto, študenti Matej Ondrišek a Monika Radošovská získali Cenu Literárneho fondu a 1. a 2. miesto.

Mimoriadny úspech zaznamenala naša univerzita na jubilejnom 25. ročníku celoslovenskej novinárskej súťaže stredoškolákov a vysokoškolákov Štúrovo pero 2019. Na základe verdiktu poroty získala tri cenné umiestnenia v dvoch kategóriách.

V kategórii vysokoškolských časopisov spomedzi ôsmich periodík 2. cenu a finančnú prémiu získal Občas nečas, časopis Študentského parlamentu UKF Nitra, ktorý vychádza už vyše 20 rokov. Ako porotcovia uviedli, ocenili najmä dlhodobo vysoký štandard periodika, rozmanitosť tém i žánrov, trefné fejtóny, praktické informácie pre študentov, či náznaky investigatívnej žurnalistiky.

V kategórii novinárskych príspevkov vysokoškolákov s takmer 50 súťažnými prácami si hneď dve ocenenia odniesli študenti UKF. Cenu Literárneho fondu a 1. miesto s finančnou prémiou získal študent žurnalistiky na FF UKF Matej Ondrišek - podľa slov poroty za zaujímavé spracovanie rozhovorov so športovcami nielen o športových témach, za citlivé vedenie rozhovorov do hĺbky a otváranie kontroverzných tém. Za kvalitné a pestré spracovanie celospoločenských tém ako je extrémizmus, starostlivosť o seniorov, či pôsobenie komunistov v komunálnej sfére si Cenu Literárneho fondu a 2. miesto s finančnou prémiou odniesla študentka žurnalistiky FF UKF Monika Radošovská. Oceneným srdečne blahoželáme a tešíme sa na ďalšie zaujímavé príspevky z ich pera nielen v našom študentskom Občase nečase.

Snažia sa udržať vysokú kvalitu

Jana Sedláková, šéfredaktorka tohto periodika, sa z ocenenia veľmi teší. Pre ňu osobne je to obrovský úspech, pretože šéfredaktorkou je len od tohto školského roka. V podstate to bola a stále je pre ňu výzva, či dokáže udržať takú vysokú úroveň časopisu, akú nastavili jej predchodcovia.

„V posledných rokoch sme v celoslovenskej súťaži Štúrovo pero pravidelne obsadzovali prvé tri miesta, preto som veľmi rada, že sa nám to opäť podarilo. Myslím si, že je to v prvom rade tým, že sa snažíme hľadať kvalitné témy aj mimo školstva, robíme rozhovory so zaujímavými ľuďmi, a ako uviedla porota, ocenila v našom časopise aj náznaky investigatívnej žurnalistiky a dobrú rubriku fejtónov," hovorí Jana Sedláková zo Šale, študentka 3. ročníka žurnalistiky na FF UKF. „V rámci skvalitnenia obsahu Občasu nečasu sa ďalej budeme snažiť udržať aktuálny vysoký štandard, a keďže druhý rok po sebe sme sa neumiestnili ako webový portál, je pre nás veľkou výzvou popracovať na kvalite webu, aby sme možno o rok bodovali aj v tejto kategórii súťaže." Netreba pochybovať o tom, že písanie je Jankinou azda najväčšou záľubou. Popri článkoch do Občasu nečasu a jeho šéfovaní stíha robiť aj pre tri iné portály, kde pracuje ako editorka a autorka článkov so spravodajskou, športovou a lifestylovou tematikou. Hoci je dosť vyťažená, nájde si čas aj na ďalšie koníčky. Vraj veľmi rada pečie a chodí si zacvičiť do posilňovne. „Už si z toho v redakcii robia žarty, že im často donesiem ochutnať z toho, čo som napiekla. Čo sa mi vydarí, prinesiem aj viackrát, väčšinou sa potešia sladkým koláčikom," pousmiala sa Janka.

V budúcnosti sama seba vidí ako novinárku, hovorí, že sa v žurnalistike našla. „Možno to bude športová novinárčina, ale nebránim sa ničomu," dodala.

Otvára kontroverznejšie témy

Matej Ondrišek zo Šurian je piatakom na Katedre žurnalistiky FF UKF. V redakcii Občasu nečasu pracoval od prvého ročníka, od tretieho sa stal zástupcom šéfredaktorky. Do konca akademického roka 2017/2018 bol súčasťou vedenia, potom študentský časopis zverili do rúk

súčasnej šéfredaktorke a jej zástupcom, článkami však prispieval aj počas tohto akademického roka.

Ocenenie v súťaži Štúrovo pero získal za novinárske články, ktoré napísal do iných médií než Občas nečas. Porotcov oslovil sériou rozhovorov so športovcami pre Denník N, ktoré sa týkali aj iných než športových tém. „Otvárali kontroverznejšie témy, ktoré potenciálne oslovovali širšie publikum - napríklad bulímia, doping či zaradenie športovca do bežného života po kariére. Práve toto a citlivé kladenie otázok porota ocenila," myslí si Matej.

„Konkrétne išlo o rozhovory s bývalým džudistom a olympijským medailistom Jozefom Krnáčom, bývalou krasokorčuliarkou Oľgou Beständig a stále aktívnym kladivárom Marcelom Lomnickým."

Bez servítky a priamo v teréne

Monika Radošovská z Rumanovej je tiež piatačkou na Katedre žurnalistiky, je Matejovou spolužiačkou. V redakcii Občasu nečasu pôsobila v treťom a štvrtom ročníku.

„Do súťaže som poslala reportáž s názvom „Dedina, ktorej šéfuje nominant komunistov. Krčmu, obchod ani vodovod tu nenájdete". Išlo o zmapovanie situácie v obci Ratkovská Suchá v Rimavskosobotskom okrese, ktorá má len okolo 40 obyvateľov a roky je na jej čele nominant komunistov," hovorí Monika. „Ďalšie dva príspevky boli rozhovory - jeden so speváčkou Janou Kirschner s názvom „Keby naši dedovia videli, čo sa dnes deje, nakopali by nás do zadku" o spoločenskej situácií po vražde Jána Kuciaka, v druhom rozhovore s názvom „Keby sme hovorili so seniormi, nemali by sme v parlamente extrémistov ani Smer" som sa o témach staroby rozprávala s Táňou Sedlákovou, ktorá sa venuje medzigeneračnému dialógu. Všetky príspevky boli publikované na portáli Aktuality.sk."

Ako Monika vraví, porota na jej článkoch ocenila kvalitné a pestré spracovanie celospoločenských tém a myslí si, že zaváži mohlo aj to, že sa týmto témam venovala bez servítky a priamo v teréne.

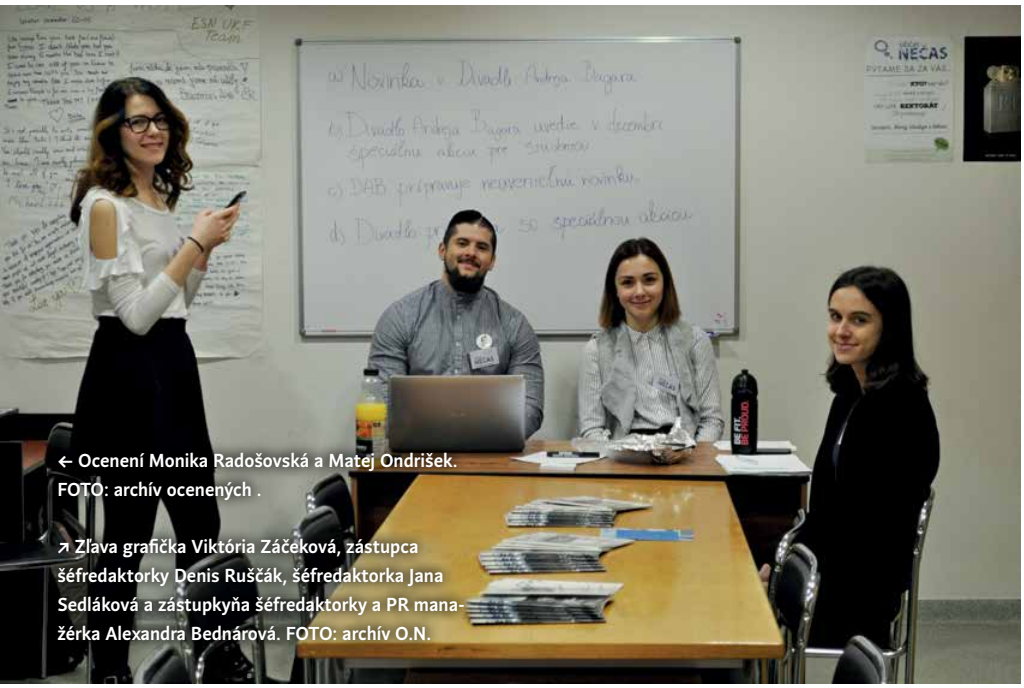
Občas nečas je jej srdcovou záležitosťou, ku ktorej sa dostala cez priateľov. Partia ľudí, ktorá sa tu stretla, jej veľmi vyhovovala. „Redakcia študentského časopisu bola priestorom, kde som sa mohla realizovať a zdokonaľovať v tom, čo robím najradšej - v písaní," konštatuje študentka.

„Myslím si, že čas, ktorý som strávila prácou pre Občas, bol veľmi zmysluplný a posunul ma ďalej. Práci v redakcii sa venujem už len okrajovo. Jednou nohou som už vonku zo školy a myslím si, že je správne dať priestor mladším."

Jej najväčšími koníčkami bolo odjakživa písanie, čítanie, sledovanie médií a spoločenského diania. V poslednej dobe aj veľmi rada cestuje. „Myslím si, že popri mojom štúdiu nebolo veľmi ťažké stíhať záľuby, brigády, aj Občas nečas. Je to o tom, aké má človek priority a čo ho naozaj baví."

Momentálne sa novinárčine venuje profesionálne v rámci redakcie portálu Aktuality.sk, kde pôsobí ako editorka a redaktorka, a sústredí sa na to, aby sa stále zlepšovala.

Ing. Jana Černáková,
R - Oddelenie médií

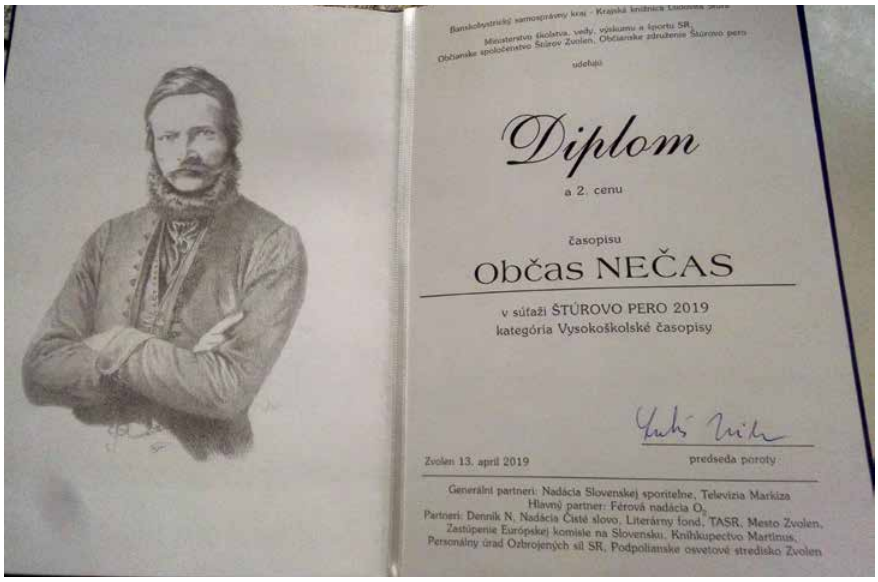

← Ocenení Monika Radošovská a Matej Ondrišek. FOTO: archív ocenených .

↗ Zľava grafička Viktória Záčeková, zástupca šéfredaktorky Denis Ruščák, šéfredaktorka Jana Sedláková a zástupkyňa šéfredaktorky a PR manažérka Alexandra Bednárová. FOTO: archív O.N.

Ako Matej vraví, práca v Občase nečase mu od začiatkov pomáhala zlepšovať sa. Vďaka starším a skúsenejším študentom sa naučil všetko, čo sa týka písania. „Bavila ma možnosť kolektívne sa podieľať na niečom, čo bolo užitočné pre ostatných študentov. Pocit, keď sme mali po ťažkej práci číslo hotové, patril pre mňa k najkrajším počas celého štúdia. Keď sme vlani s Občasom vyhrali Zlaté Štúrovo pero, bol to asi úplne najkrajší zážitok," spomína náš študent.

V súčasnosti už píše články viac-menej iba pre Denník N a do Občasu nečasu príležitostne, ak mu to dovolí čas. Vo voľných chvíľach relaxuje pri cyklistike, literatúre či varení. Po skončení školy chce zostať „pri remesle". „Samozrejme, plánujem sa venovať žurnalistike a naďalej robiť to, čo ma baví," dodal Matej.

PEDAGOGICKÁ FAKULTA SA ZAODELA DO MODREJ

Každoročne 2. apríla tisícky ľudí po celom svete vyjadrujú svojou podporu ľuďom s autizmom. Pedagogická fakulta sa zapojila prvýkrát.

Light it up blue je medzinárodné heslo, ktoré poznajú ľudia po celom svete a ktoré ich vyzýva k tomu, aby si v Deň povedomia o autizme obliekli niečo modré. Práve modrá farba ako farba komunikácie a modré svetlo majú pútať pozornosť verejnosti na autizmus, celoživotnú poruchu vývinu, ktorú charakterizujú nedostatky v oblasti komunikácie, sociálnej interakcie a predstavivosti.

Pedagogická fakulta sa zapojila prvýkrát

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre sa vďaka študentkám odboru Špeciálna pedagogika a pedagogika osôb s poruchami učenia a ich pedagógom zapojila do projektu prvýkrát a doc. PaedDr. Erik Žovinec, PhD., z Katedry pedagogiky verí, že to v tejto súvislosti nebol posledný počin. „Podujatia k svetovému dňu Autism Awareness Day sa robia po celom svete," hovorí. „Zvyčajne ho robia mimovládne organizácie, špeciálne školy a rôzne hnutia. Tento rok sme sa pripojili aj my. Verím, že ak študenti pracujú aktívne na takomto podujatí, získajú záujem a študujú do hĺbky. Okrem toho, je to ich budúca práca. Robiť podporné kampane, presviedčať učiteľov a verejnosť o správnosti inklúzie, aj to je práca školského špeciálneho pedagóga, ktorý pracuje v poradenstve. V Nitre sa k tomuto dňu aktívne pripojilo aj mesto vysvietením niektorých budov na modro, tunajšie špeciálne školy a miestna organizácia rodičov s autistickými deťmi."

Ako sa to začalo

Študentky 1. ročníka odboru Špeciálna pedagogika a pedagogika osôb s poruchami učenia majú v letnom semestri predmet Špeciálna pedagogika II., kde preberajú jednotlivé zdravotné znevýhodnenia, čiže to, čo musí vedieť každý školský špeciálny pedagóg.

„Každý semester si vyberáme jednu výnimočnosť, ktorú preberáme viac do hĺbky," vysvetľuje E. Žovinec. „Tento rok padol los práve na problematiku autizmu a pervazívnych porúch." Podľa neho je o túto problematiku stále väčší dopyt aj zo strany študentov, pretože mnohí robia asistentov deťom s autizmom.

Za podujatím z veľkej časti stoja nadšené študentky

Jeho slová potvrdzuje aj Dominika Adámeková, študentka 1. ročníka špeciálnej pedagogiky a pedagogiky osôb s poruchami učenia: „Pre tento odbor som sa

rozhodla kvôli môjmu bratovi autistovi, keďže som mala veľa možností nahliadnuť do škôl a zariadení pre osoby so špeciálnymi potrebami“.

V Deň povedomia o autizme na Pedagogickej fakulte pomáhala s organizáciou podujatia, k čomu ju a ostatné študentky priviedol doc. Žovinec. Celá ich skupina bola z nápadu zorganizovať túto akciu nadšená a všetci sa hneď pustili do plánovania a práce na jednotlivých úlohách. Pripravili zaujímavé a nezvyčajné veci, ako napríklad infopanel a kvíz, krst vysokoškolskej učebnice Špeciálna pedagogika II, spoločné fotografovanie hostí, študentov a zamestnancov v modrom a dve prednášky. Prvú s názvom Ako učím deti s autizmom?! viedla PaedDr. Renáta Póčová zo Súkromnej základnej školy pre žiakov s autizmom a druhú s názvom Visual Reading - moderná aplikácia nielen pre ľudí s autizmom Ing. Dušan Baranec. „Práve prostredníctvom takejto aktivity sa ostatní ľudia môžu dozvedieť nielen niečo o autizme, ako vzniká a aké sú jeho prejavy, ale aj nové informácie o tejto poruche z rozprávania iných profesorov, učiteľov a rodičov, ktorí sú v dennom kontakte s ich deťmi alebo s inými deťmi,“ vysvetľuje Dominikina spolužiačka Anetka Chrenová. K štúdiu špeciálnej pedagogiky ju doviedla jej stredná škola, počas ktorej pracovala ako dobrovoľníčka v špeciálnej škole. „Tam sme pomáhali rómskym deťom s úlohami a pripravovali program po vyučovaní,“ priblížila.

Pokrstili Špeciálnu pedagogiku II

Súčasťou Dňa povedomia o autizme bol aj krst vysokoškolskej učebnice. Jej podnázov je Kompendium špeciálnej pedagogiky podľa užšieho zamerania pre špeciálnych pedagógov, liečebných pedagógov a logopédov, jej autormi sú siedmi minulí aj terajší vyučujúci v odbore špeciálna pedagogika – doc. PaedDr. Erik Žovinec, PhD., doc. PaedDr. Jana Duchovičová, PhD., PhDr. Petra Jedličková, PhD., PaedDr. Vladimíra Beliková, PhD., Mgr. Monika Debnárová Grznárová, PhD., Mgr. Dominika Hošová a Mgr. Rebeka Štefánia Koleňáková.

„Je to zároveň prvá učebnica pre odbor špeciálna pedagogika,“ informuje doc. Žovinec. „Je dôležité, aby sme vytvorili vlastné zázemie a infraštruktúru poznatkovej báze. Učebnica sa detailnejšie venuje jednotlivým zdravotným znevýhodneniam, sociálnemu znevýhodneniu, ale aj nadaniu.“

Každý študent by mal podľa neho vedieť, ako vyzerajú jednotlivé špeciálne potreby detí a žiakov a aké sú doteraz písané prístupy k edukácii, diagnostike, terapii a poradenstvu. „Je koncipovaná a písaná pre potreby školy v 21. storočí. V lete začneme pracovať na jednotke. Z viacerých dôvodov sme museli postupovať takto, verím, že ďalšia publikácia bude ešte lepšia,“ uzatvára.

S autistami pracuje už sedemnásť rokov

V Deň povedomia o autizme sa na Pedagogickú fakultu prišla so svojimi skúsenosťami podeliť aj PaedDr. Renáta Póčová, ktorá je, mimochodom, našou absolventkou. Autistické deti učí už 17 rokov, v súčasnosti pôsobí v Súkromnej spojenej škole s organizačnými zložkami - Súkromná špeciálna základná škola a Súkromná základná škola pre žiakov s autizmom v Nových Zámkoch, kde majú šesť tried po šesť žiakov, pričom väčšina žiakov s autizmom má pridružené aj mentálne postihnutie. Zároveň sa v Súkromnom centre špeciálno-pedagogického poradenstva venuje diagnostike autizmu a poradenstvu pre rodičov a základné školy a sama sa tiež neustále vzdeláva.

„Špecifické potreby a náročnosť práce s touto skupinou detí ma veľmi zaujala a viedla k rôznym ďalším vzdelávaniam, ktoré som absolvovala, aby som lepšie pochopila myslenie, správanie a fungovanie ľudí s autizmom v našej spoločnosti,“ vysvetľuje. Pri práci so žiakmi s autizmom v škole využívajú metodiku štruktúrovaného učenia podporovanú programom TEACCH a rôzne formy alternatívnej komunikácie. „Pretože metodika štruktúrovaného učenia zohľadňuje širokú a rôznorodú škálu porúch autistického spektra, mentálnu úroveň, osobnostné a charakterové zvláštnosti každého žiaka, je veľmi vhodná pri vzdelávaní

a vytváraní individuálnych vzdelávacích plánov pre našich žiakov," hovorí pedagogička. „Využívame aj rôzne terapie, ako napr. senzoricko-zmyslovú Snoozelen terapiu, bazálnu stimuláciu, terapiu hrou a canisterapiu."

Podľa jej slov pre vzdelávanie žiakov s autizmom nie sú k dispozícii žiadne učebnice, preto si všetky materiály na vyučovací proces pripravuje pedagóg, ktorý zohľadní individuálne potreby každého jedného žiaka. Preto by určite privítali viac vzdelávacích materiálov, učebníc a pomôcok a zanietených pedagógov, ktorých je stále málo.

Vizuálne čítanie

Druhým prednášajúcim bol Ing. Dušan Baranec, ktorý hovoril o modernej aplikácii nielen pre ľudí s autizmom Visual Reading. Jej prvotnú verziu vytvoril pred 11 rokmi pre svojho syna, s ktorým v tom čase riešil výučbu čítania a ktorá kvôli dysfázii zlyhávala.

„V tom čase nám psychologička odporúčala koncept známy ako „globálne čítanie" podporený hypotézou, že žiak si slovo „odfotí" ako celok a takto zapamätá," spomína. „Tento prístup som však nechcel použiť z dôvodu jeho kapacitných limitov, veď koľko slov si dieťa dokáže „odfotiť" a zapamätať?"

Jeho program slúži všeobecne deťom so špeciálno-pedagogickými výchovno-vzdelávacími potrebami, ktoré sa vzdelávajú obvykle v špeciálnej škole alebo v domácom prostredí. Pedagógovia môžu vďaka tomu sledovať viacero cieľov: rozvoj sluchovej diferenciácie, výučba čítania písmen abecedy, výučba čítania slabík na rôznych úrovniach obtiažnosti, rozširovanie slovnej zásoby globálnym čítaním, pomoc pri pochopení stavby slabík a slov analyticko-syntetickou metódou, rozvoj pochopenia reči a jazyka či rozvoj čítania na elementárnej úrovni. „Program umožňuje kopírovanie obsahu akéhokoľvek šlabikára vrátane použitia videomodelingových videí," hovorí autor programu. „Obsahuje rôzne slovné druhy a v súčasnosti spolupracujeme so ŠZŠ Sečovce na digitálnom šlabikári."

Ako dodáva, program môže používať každý, kto má tablet Android, počítač s Windows alebo počítač s MAC OS. Je dostupný v obchode Google Play, stačí do vyhľadávania napísať „Visual Reading". „Program je aktualizovaný spravidla raz mesačne a implementujeme do neho vzdelávacie postupy založené na dôkazoch z odboru aplikovanej behaviorálnej analýzy," uzatvára.

Budúcnosť je v inklúzii

Všetky tieto skúsenosti potvrdzujú, že ľudia s autistickou poruchou si pre svoje špecifiká vyžadujú zvláštne edukačné opatrenia, špecifické metódy, ktoré sú neprenosné v iných situáciách. „Špeciálno-pedagogická prax tým dáva aj jasný signál, že sa touto problematikou treba viac zaoberať," konštatuje doc. Erik Žovinec. „Chýbajú na dôkazoch založené postupy, metodiky, materiály. Väčšina odborníkov sa doposiaľ špecializačne vzdeláva v Prahe a ďalej. Prax si žiada, aby sme sa tým zaoberali viac."

Podľa neho význam spočíva najmä v diseminácii myšlienok a informácií o tom, ako vzdelávať takéto deti a žiakov: „Oslovili sme aj ostatné učiteľské a neučiteľské odbory, aby sa prišli pozrieť a dozvedeli viac. Týka sa to všetkých budúcich učiteľov a vychovávateľov. Budúcnosť našej spoločnosti je inkluzívna".

Mgr. Jana Krajčovičová,
R - Oddelenie médií, foto: LB

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje
Názov projektu: Vizuálne čítanie pre osoby so zdravotným postihnutím
Dátum začatia projektu: 1. 11. 2018
Dátum ukončenia projektu: 31. 10. 2019
Kód projektu ITMS 2014+: 312041N128
Výzva: OP ĽZ DOP 2017/4.1.2/02 – Vývoj nových zariadení podporujúcich sociálnu integráciu osôb so zdravotným postihnutím
Zameranie projektu: Dopytovo-orientovaný projekt
Výška dotácie: 69 894,13 €

KOMUNIKÁCIA JE ZRUČNOSŤ, KTORÁ SA DÁ NAUČIŤ

Na pilotnom komunikačnom workshope sa hovorilo aj o tom, ako niekedy zlyhávame v komunikačnom procese a ako by sme mali v takýchto situáciách reagovať.

Študentky doktorandského štúdia psychológie Mária Jančiarová, Miroslava Balážová a Katarína Dančová.

Množstvo cvičení a praktických rád, ale aj nové zážitky a zábavu mohli v pondelok 29. apríla zažiť účastníci Komunikačného workshopu. Jeho organizátorky, doktorandky psychológie Mária Jančiarová, Katarína Dančová a Miroslava Balážová, využili na aktivitu veľkorysé priestory Poradenského a servisného centra v areáli Študentského domova Zobor.

„Nápad zorganizovať komunikačný workshop vznikol spontánne, keď sme sa zamýšľali, akým spôsobom by sme mohli zdieľať naše skúsenosti a zážitky študentom," hovorí Mária Jančiarová. „Rovnako sme ako doktorandky chceli vymyslieť niečo praktické a užitočné, kde by sme sa mohli realizovať a prekročiť naše komfortné hranice a urobiť tým aj niečo efektívne. A tak nám napadla myšlienka zorganizovať workshop, ktorý by sa zameriaval na komunikáciu, ktorú využívame nepretržite celý život, no niekedy sa môžeme stretnúť s tým, že sa cítime nekompetentní, nepochopení a podobne."

Na workshope sa mladé študentky zamerali na to, ako komunikovať efektívnejšie a lepšie bez toho, aby dochádzalo k zbytočným konfliktom. „Snažili sme sa celý workshop poňať tak, aby si účastníci odniesli čo najviac informácií do bežného života," vysvetľuje psychologička. „Aby sa zamysleli nad takými faktormi ovplyvňujúcimi komunikáciu, ktoré predtým nepoznali, alebo sa nad nimi nepozastavovali. Teoretické informácie sme popretkávali praktickými ukážkami a cvičeniami. Cieľom bolo odniesť si zážitky a informácie, ktoré môžu aplikovať v komunikácii v bežnom živote."

Účastníci workshopu sa naučili, ako zlepšiť svoje komunikačné zručnosti.

Keďže bol Komunikačný workshop ich prvým, štruktúrovali ho tak, aby v takej širokej oblasti, akým je komunikácia, zabrali čo najširšie spektrum. A keďže sa pilotný pokus vydaril, je možné, že v blízkej budúcnosti budú doktorandky realizovať nadväzný workshop zameraný na ďalšie aspekty komunikácie.

Mgr. Jana Krajčovičová,
R – Oddelenie médií, foto: autorka

OD PRAMEŇA GANGY PO INDICKÝ TIBET

Cestovateľské zážitky s profesorom Krnom organizuje Univerzitná knižnica raz za semester. Návštevníkov zaujal nevšedným rozprávaním už o Islande, Nepále a Indii.

Ďalšia z besied s profesorom Svetozárom Krnom z Katedry politológie a euroázijských štúdií sa konala v utorok 30. apríla v priestoroch Univerzitnej knižnice UKF, tentokrát na tému „Od prameňa Gangy po indický Tibet“.

Indiu prof. PhDr. Svetozár Krno, CSc., navštívil tri razy za sebou - v rokoch 2009 až 2011, a to vždy počas letných prázdnin. Do hlavného mesta Indie priletel, nasadol na autobus a v horách sa potom pohyboval už iba „po svojich“, bez sprievodcov a nosičov.

„Väčšinu času som trávil v tých severných oblastiach, ktoré v lete nenavštevuje monzún,“ prezradil. „Väčšina územia druhej najľudnatejšej krajiny sveta je pre Európana vhodná v čase, keď u nás prebieha semester. Okrem Dillí som navštívil centrum Sikhov, pandžábsky Amritsar s povestným Zlatým chrámom a Šrínagar, moslimské centrum v indickom Kašmíre. Zažil som hinduistickú púť k prameňu Gangy. Veľa času som strávil v budhistickom Ladakhu, ktorý je z kultúrneho hľadiska pokračovaním Tibetu za čínsko-indickými hranicami, a najviac v okolitých horách.“

India ho veľmi očarila. „Ak by to tak nebolo, nevracal by som sa do nej,“ hovorí prof. Krno. „Ide o mimoriadne tolerantnú krajinu. Nik mi ani pohľadom nenaznačil, že nie som dostatočne „opálený“.“ Cesto-

vateľská beseda o Indii bola treťou v poradí, knižnica ich organizuje raz za semester. „Myšlienka na ich organizáciu vznikla v roku 2017, keď sa pani riaditeľka Tomková rozhodla zapojiť Univerzitnú knižnicu do celoslovenskej akcie „Týždeň slovenských knižníc“ rôznymi podujatiami pre našich používateľov,“ informovala Jana Gajdošová z Univerzitnej knižnice UKF. „Pri zrode myšlienky bola skutočnosť, že vo fonde máme niekoľko zaujímavých cestopisov do pána profesora, dobrodruha a cestovateľa, ktorý sa rád podelí o svoje nevšedné zážitky. Beseda bola natoľko úspešná, že si vyžiadala pokračovanie jeho Cestovateľských zážitkov.“

Na tej prvej Svetozár Krno prezentoval peší sóloprechod z roku 2015 krížom cez Island od Nórskeho mora po Atlantický oceán. Okrem športovým zážitkov v pustej krajine sa na nej venoval osobitosti života na pobreží, ktoré je osídlené už viac ako jedno tisícročie. Na druhom stretnutí hovoril o prírode, osudoch a ľuďoch z Nepálu, ktorý navštívil na konci monzúnového obdobia štyrikrát.

A kam sa chystá najbližšie? „Nerád hovorím dopredu, ale nebude to nič štandardné, nijaký hlavný smer dovoleniek,“ uzatvára cestovateľ.

Cestovateľské zážitky s profesorom Krnom nebudú chýbať v pláne aktivít knižnice ani v nasledujúcich mesiacoch. „Naším cieľom je organizovať také podujatia, ktoré zaujmú čo najviac používateľov našej knižnice,“ dodala Jana Gajdošová.

Mgr. Jana Krajčovičová,
R - Oddelenie médií,
foto: autorka a archív S. K.

ÚSPEŠNÝ 20. ROČNÍK DIVADELNÉHO FESTIVALU

Zázraky – miracles – wunder – maravilla – miracoli – чудеса – merveilles.

Katedra anglistiky a amerikanistiky, Katedra germanistiky, Katedra romanistiky Filozofickej fakulty UKF v Nitre a Okresný úrad v Nitre, odbor školstva, zorganizovali v dňoch 3. až 5. apríla už 20. ročník Divadelného festivalu pre základné, stredné a jazykové školy v cudzom jazyku, tentokrát s témou Zázraky. Posledné ročníky festivalu sa niesli v duchu predstavení vo viacerých cudzích jazykoch – anglickom, nemeckom, španielskom, francúzskom či ruskom. Aj v tomto, jubilejnom 20. ročníku, bolo naším cieľom pokračovať v cudzojazyčnej tradícii a zároveň prilákať na festival priaznivcov divadla.

Divadelný festival sa konal pod záštitou dekanky FF UKF v Nitre doc. PhDr. Jarmily Jurovej, PhD., a Jej Excelencie írskej veľvyslankyne Hildy Ó Riain. Slávnostne ho otvorili J. E. Hilda Ó Riain, prodekani FF prof. PaedDr. Bernard Garaj, CSc., doc. PhDr. Michaela Malíčková, PhD., doc. PhDr. Martin Hetényi, PhD., a predsedníčky poroty doc. PhDr. Jana Harťanská, PhD., a PhDr. Daniela Bačová, PhD. Vo svojich príhovoroch vyzdvihli oslavu dvadsiatky, ktorá symbolizuje zrelosť, resp. zrelú spoluprácu akademického prostredia s prostredím základných, stredných a jazykových škôl, ako aj samotnú tému divadelného festivalu – Zázraky.

Humanistic Foreign Language Teaching and Learning II

Pri príležitosti jubilejného 20. ročníka divadelného festivalu sa dňa 2. apríla uskutočnila vedecká konferencia Humanistic Foreign Language Teaching and Learning II, ktorú slávnostne otvorila prof. PhDr. Gabriela Mišščíková, CSc. S hlavnou prednáškou o motivácii učiteľov cudzích jazykov k príprave žiakov v cudzom jazyku vystúpila aj zakladateľka divadelného festivalu PhDr. Daniela Bačová, PhD., ktorá v súčasnosti prednáša na University of Bolton vo Veľkej Británii. Ďalšie vystúpenia viedli publikum k odbornej debate o výskumoch v oblasti štruktúry motivácie žiakov v procese vyučovania cudzieho jazyka, záujmu študentov o čítanie v anglickom jazyku, metodiky práce učiteľa s literárnou predlohou a iné. Podnecujúca bola aj didaktická ukážka realizácie nemého filmu so študentmi, resp. transformácia textu do filmu. Posledný blok konferencie uzatvorila lektorka Katedry germanistiky Mag. Phil. Elisabeth Vergiener (Rakúsko), ktorá viedla interaktívny workshop pre učiteľov základných a stredných škôl s množstvom ukážok aktívnej práce so žiakmi vo vyučovaní cudzieho jazyka.

Zázraky

Zázraky sa stali témou festivalu študentského autorského divadla – tentoraz s účasťou 26 súborov zo Slovenska i Českej republiky, viac ako 500 detí a študentov škôl z ďalekého (Hradec Králové, Senica, Malacky, Komárno, Dunajská Streda a i.) i blízkeho okolia (Nové Zámky, Levice, Hurbanovo, Štúrovo, Vráble, Komjatice, Senec, Nitra...). Počas troch dní odkrývali nadšení učitelia a ich rovnako zapálení žiaci vo veku

5 až 18 rokov jedinečný pohľad na tému Zázraky, predviedli mnohoraké interpretácie významu tohto slova, ktoré v sebe ukrýva pozitívnu silu, optimizmus, hĺbku i vieru. Boli to tri dni gejzíru radosti, tvorivosti, originality, nadšenia i zamyslenia sa nad tým, čo mládež dnes znepokojuje. A veruže, bolo čo obdivovať a z čoho sa tešiť: nielen z úrovne ovládania cudzieho jazyka, ale aj z mnohých výborných kolektívnych či individuálnych hereckých výkonov. To všetko častokrát sprevádzané nápaditými tanečnými choreografiami, kulisami, hudbou, spevom či hrou na hudobný nástroj. Každé z predstavení tvorilo čiastočne alebo úplne autorské divadlo. Inšpirovali sa myšlienkami ako Zázraky života, Zázračno v rozprávkach, Zázraky sa dejú, Alica v krajine zázrakov, Ako nám zázraky môžu zmeniť život?, Každý deň ako zázrak či Veríš na zázraky?

Diváci mali možnosť vidieť originálne premostenie hry s cudzojazyčnými vedomosťami malých detí v predstavení Krajina víl z Jazykovej školy Cool school zo Senice, v predstavení Kto verí na zázraky? zo Základnej školy Devínska z Nových Zámkov, v predstavení Zázraky skutočne existujú zo Základnej školy Gábora Bethlena z Nových Zámkov, v predstavení Skryté zázraky v ľudských osudoch zo Základnej školy z Hurbanova, v predstavení Zázraky sa dejú zo Základnej školy v Komárne a iné.

Študenti stredných a jazykových škôl sa zamerali na emocionalitu diváka, stvárňovali predstavenia s hlbokým morálnym odkazom: Gymnázium Andreja Vrábla z Levíc v predstavení Perfektné zázraky, Gymnázium, Golianova, Nitra - Nečakaní hostia, Gymnázium Malacky - Zázračná história trójskej vojny, Gymnázium Dunajská Streda - Sme nažive! a iné predstavenia. To, ako priateľstvo zmení človeka, stvárnili študenti Gymnázia Antona Bernoláka v Senci (Zázračné stretnutie). Dynamickú adaptáciu literárneho textu Zázrak v džungli predviedli študenti Jazykovej školy House of English z Hradca Králové. Tretí deň priniesol variabilitu jazykov v podobe štyroch cudzích jazykov (francúzsky, španielsky, ruský a anglický). Predstavenie vo francúzskom jazyku predviedli žiaci Základnej školy Devínska z Nových Zámkov s názvom Rozprávkový zázrak. Súkromná spojená škola, Štúrovo pripravila predstavenie v španielskom a ruskom jazyku s názvom Malý princ a Snehová kráľovná.

Festival motivuje a pomáha

Divadelný festival sa teší dlhoročnej podpore a vysokej účasti ako hercov, tak aj divákov. Porota z radov vysokoškolských pedagógov z katedier cudzích jazykov na FF a PF UKF v Nitre, doplnená o kolegov z Anglicka, Talianska, Rakúska, USA a o učiteľov základných a jazykových škôl, na každom vystúpení ocenila to najlepšie a vyzdvihla úsilie učiteľov a žiakov vytvoriť predstavenia, v ktorých bola hlavným prienikom práca s cudzím jazykom. Na organizácii a realizácii festivalu sa podieľali doktorandi a študenti jazykových katedier FF UKF, ktorí moderovali podujatie, pripravili úvodné hudobné predstavenie a iné. V neposlednom rade k realizácii festivalu prispel technickou podporou študent Radoslav Marek. Ku komplexnému zážitku účinkujúcich každoročne prispievajú i záznamy z podujatia, ktoré pripravuje Mediálne centrum FF UKF pod vedením Mgr. Martina Kabíčka.

Za dvadsať rokov Divadelný festival v cudzích jazykoch prešiel výraznú cestu zdokonaľovania sa. Je dôkazom, že obavy z používania techník tvorivej dramatiky a divadla v cudzojazyčnej výučbe sú neopodstatnené. Naopak, môžu byť vysoko motivujúce a účinne napomáhajú osvojovaniu si cudzieho jazyka hravou a komunikatívnou formou.

Mgr. Silvia Hvozdíková, PhD.,
doc. PaedDr. Eva Stranovská, PhD.,
doc. PhDr. Mária Hricková, PhD.,
doc. PhDr. Jana Harťanská, PhD.,
Mgr. Ivana Horváthová, organizátorky podujatia, foto: Mgr. Peter Horváth

NAŠE BASKETBALISTKY PIATE V EXTRALIGE

Basketbalistky BKM Junior UKF Nitra vyhrali 10. apríla v druhom zápase play off extraligy o 5. miesto nad BAM Poprad 66:64 po predĺžení a sériu hranú na dve víťazstvá 2:0. Na pôde Popradu tak triumfovali v súboji, ktorý tréner PaedDr. Pavol Horička, PhD., označil za nesmierne vyrovnaný a dramatický. V boji o konečné umiestnenie využili mečbal hráčky BKM Junior UKF Nitra, ktoré v domácom zápase vyhrali nad Popradčankami 73:48. O víťazstve na palubovke súpera 7 sekúnd pred koncom predĺženia rozhodla šestkami Viktória Feherová.

„Je to najlepšie umiestnenie družstva v histórii klubu," zhodnotil tréner Horička. „Náš klub sa kvalifikoval do najvyššej ligy len pred tromi rokmi a postupne sa prepracoval z 8. miesta cez 6. v minulej sezóne na už spomínané 5. miesto tento rok. Aj vďaka podpore sponzorov a podpore vedenia UKF sa podarilo vytvoriť podmienky pre dôstojnú reprezentáciu univerzity i mesta Nitra."

Basketbalové družstvo BKM Junior UKF Nitra v súčasnosti reprezentujú študentky našej univerzity Paula Kubušová, Daniela Vajková, Natália Martišková a Tereza Sailerová.

Všetkým im, ako aj trénerovi P. Horičkovi, patrí naša srdečná gratulácia.

Mgr. Jana Krajčovičová,
R - Oddelenie médií

MEDZI NOVOMENOVANÝMI PROFESORMI JE AJ ZUZANA KOVÁČOVÁ

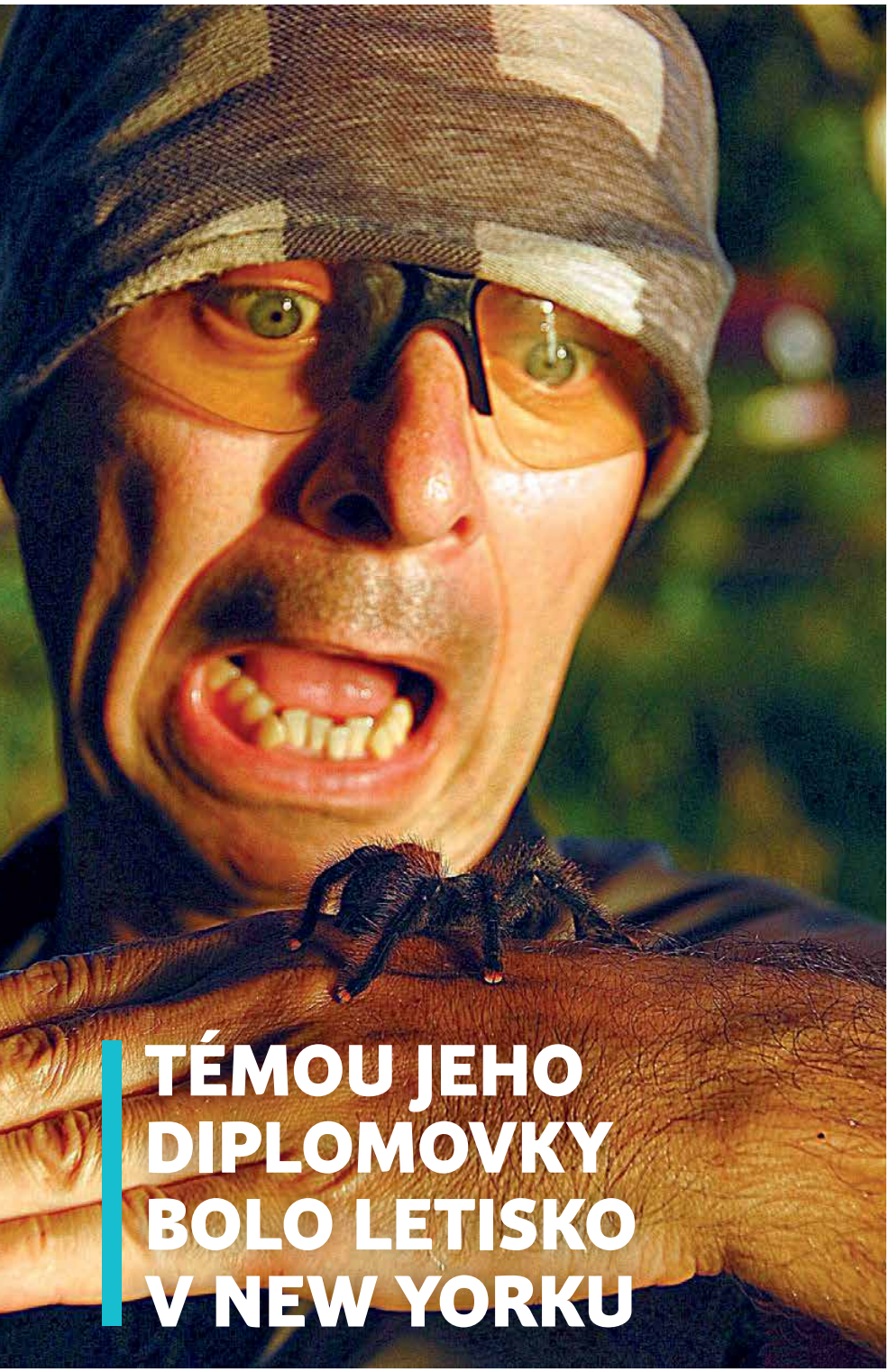
Prezident Slovenskej republiky Andrej Kiska 27. marca vymenoval 25 profesorov a profesoriek vysokých škôl. Jednou z nich bola aj doc. PaedDr. Zuzana Kováčová, PhD., z Katedry slovenského jazyka a literatúry, a to v odbore slovenský jazyk a literatúra. Prezident zdôraznil, že „v tlaku na kvalitnejšie vzdelávanie, vedu a výskum na Slovensku, na rozvoj talentu a umeleckej činnosti, vnímam vašu úlohu ako zásadnú a nenahraditeľnú".

Novovymenovaným profesorkám a profesorom pri jej plnení zaželal dostatok energie, nápadov a trpezlivosti v pracovnom a, samozrejme, veľa šťastia a nádeje v osobnom živote.

Inauguračná prednáška prof. PaedDr. Zuzany Kováčovej, PhD., s názvom Kognitívna metafora a jej vplyv na vznik nepriamych nominácií v prirodzenom jazyku z diachrónneho a synchrónneho aspektu sa uskutočnila 25. októbra 2018 pred Vedeckou radou Filozofickej fakulty UKF. Jej vymenovanie za profesora v odbore 2.1.27 slovenský jazyk a literatúra schválila Vedecká rada UKF v Nitre 29. novembra 2018.

Novovymenovanej pani profesorke srdečne blahoželáme.

Mgr. Jana Krajčovičová,
R - Oddelenie médií,

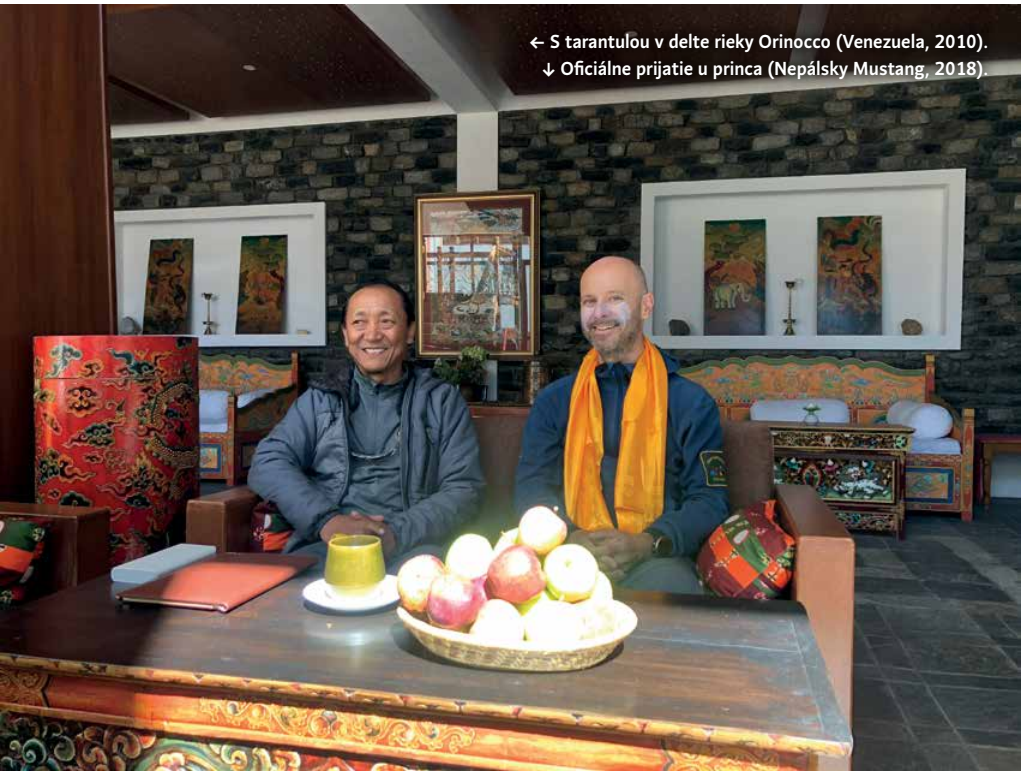
TÉMOU JEHO DIPLOMOVKY BOLO LETISKO V NEW YORKU

Aj v súčasnosti sa Gabriel Točka stále môže opierať o vedomosti získané na svojej alma mater - ako odborník na tréning a rozvoj zamestnancov, spolupracovník pri tvorbe kníh regionálnej histórie či dlhoročný vášnivý cestovateľ.

Jeho domovom je Nitra, ale patrí mu celý svet. Každoročne zdoláva jednu výzvu za druhou a svoj život plní nezabudnuteľnými zážitkami. Tie sa známemu cestovateľovi a fotografovi Mgr. Gabrielovi Točkovi spájajú nielen s desiatkami krajín – silné dojmy v ňom zanechalo aj štúdium a študentský život na našej univerzite, vtedy ešte Vysokej škole pedagogickej, ktorej je úspešným absolventom. Bol jej poslucháčom v čase, keď sa menili nielen jej názvy či vedenie, ale radikálne aj dejiny celej našej krajiny.

Kryl v aule univerzity bol pre neho ako prízrak

Maturitu získal Gabriel Točka na Gymnáziu Eugena Gudernu v Nitre, ktoré sídlilo v priestoroch súčasnej Piaristickej spojenej školy sv. Jozefa Kalazanského. V Nitre boli pred rokom 1989 iba dve gymnáziá, tzv. staré a nové. „Keďže na tom „novom“ vtedajší riaditeľ nepovolil študentom nosiť rifle, rozhodol som sa jednoznačne pre „staré“ gymnázium,“ vysvetľuje Gabriel Točka dôvod svojho výberu. Ako sám vraví, od malička bol extrovert, bavilo ho herectvo a bol tiež dobrý v rozprávaní vtipov a rôznych historiek. Zároveň ho nesmierne bavili predmety ako dejepis a zemepis, preto sa chcel stať učiteľom. „Po maturite som sa rozhodol pre vysokoškolské štúdium so zameraním na učiteľstvo týchto dvoch predmetov. V roku 1989 ešte UKF neexistovala, v tej dobe sa tento smer dal študovať na samostatnej Pedagogickej fakulte, ktorá mala štatút vysokej školy. Začiatok štúdia bol mimoriadne vzrušujúci, pretože už na konci novembra 1989 som sa zapojil do študentského revolučného hnutia. Vstúpili sme do vysokoškolského štrajku, ktorý podporoval celospoločenské zmeny,“ spomína Gabriel na búrlivé študentské roky. „Ich vyústením bola voľba nového akademického senátu a vedenia školy. Pedagogická fakulta sa zakrátko stala súčasťou novovzniknutej Nitrianskej univerzity, tá sa však už po niekoľkých mesiacoch rozpadla. Vznikla nová Vysoká škola pedagogická, priamy predchodca UKF, na ktorej som svoje štúdium na jar roku 1995 ukončil štátnou skúškou z predmetov história a geografia.“ Na vysokoškolské časy má Nitran nezabudnuteľné spomienky. Najhlbšie sa mu do pamäti vrylo práve obdobie študentského hnutia počas Nežnej revolúcie. Počas tých týždňov, keď v aule viedli masové diskusie o budúcnosti celej spoločnosti, sa naplno vyformovala jeho osobnosť a hodnoty. „Bolo to obdobie nesmierne búrlivé, plné emócií. Aj vďaka tejto historickej epoche som mal možnosť vidieť živé vystúpenie Karla Kryla v aule našej alma mater. To vystúpenie bolo pre mňa takým zážitkom, ako pozerať sa na prízrak. Veď ešte pre niekoľkými mesiacmi by verejné počúvanie tohto interpreta mohlo znamenať aj „vyhadzov“ zo školy. Takéto pocity človek zažije iba raz za život.“

← S tarantulou v delte rieky Orinocco (Venezuela, 2010).
↓ Oficiálne prijatie u princa (Nepálsky Mustang, 2018).

Pred tabuľou „zaskakoval“ za spolužiaka

Pri spomienkach na štúdium na našej škole sa Gabrielovi v mysli vybaví nespočetne veľa zážitkov a príhod. Za zmienku stojí jedna, ktorá pre neho vyznela humorne až s odstupom času. Prvý ročník štúdia strávil ako študent učiteľského smeru pre 1. stupeň základných škôl a tam bola povinná aj matematika, ktorej katedra vtedy sídlila na Farskej ulici.

„Keďže cvičenia začínali väčšinou tesne po obede, nezriedka sa stávalo, že niektorí z nás sa „zdržali na predĺženej sieste“. Medzi nami v krúžku platila nepísaná dohoda, že ak pedagóg zavolá k tabuli niektorého neprítomného, ešte „siestujúceho“ kolegu, postaví sa iný a namiesto chýbajúceho pod jeho identitou absolvuje povinnú jazdu pred tabuľou. Keďže vtedajšiemu staršiemu pedagógovi sa naše mená akosi nedarilo zapamätať, tak sa nám takouto kolegiálnosťou dlho darilo udržiavať existujúci stav a absentérov kryť,“ usmieva sa Gabriel Točka. „Jedného dňa sa takto na obede zdržal spolužiak Pišta Košlab - verím, že sa na mňa nenahnevá, ak náhodou bude čítať tento rozhovor - a keď práve jeho pedagóg vyvolal k tabuli, bol som to ja, kto okamžite vstal a podišiel dopredu. Všetko spočiatku prebiehalo výborne, a hoci som nebol žiaden matematický premiant, príklad som ako-tak vypočítal a mohol som sa vrátiť do lavice. Chýbajúci Pišta sa však počas môjho vystúpenia na cvičení objavil, potichučky a nepozorovane sa zakradol na svoje miesto a zdvihnutým palcom mi na diaľku naznačil svoje poďakovanie. Pedagóg si, našťastie, nič nevšimol.“ Ak si Gabo v tej chvíli myslel, že to najhoršie má za sebou, veľmi sa mýlil. Keď po Košlabovi vyvolal učiteľ k tabuli Točku, na okamih stratil dych. „V tej chvíli však už Pišta vedel, čo sa od neho očakáva, na oplátku sa postavil on a pod mojím menom podišiel k tabuli. Jeho výstup bol však pre mňa doslova hororový,“ pokračuje Gabriel. „Na Pištovi bolo vidieť už nejaké to pivko navyše, pôsobil tragikomicky stratene a doslova až desivo. „Ách, Točka, Točka... Neviem, neviem, či vás s takýmito vedomosťami vôbec zavolám na skúšku...,“ komentoval Pištove chabé vedomosti zamyslený pedagóg. V tej chvíli už väčšina mojich spolužiakov dusila v sebe smiech, mali čo robiť, aby nevybuchli do hlasného rehotu. Košlab to nakoniec pred tabuľou ako-tak ustál a ja som ešte veľakrát na pive počúval posmešné hlášky typu: „Točka, Točka, neviem, neviem, či vás s takýmito vedomosťami vôbec zavolám na skúšku!“

Indiáni Warao (Venezuela, 2013).

Aj dnes konzultuje s pedagógmi UKF

Po ukončení štúdia sa Gabriel Točka niekoľko rokov venoval medzinárodným vzťahom. Ako vraví, práve v tejto oblasti mu nesmierne pomáhali aj vedomosti, ktoré získal na Katedre histórie a geografie dnešnej UKF. V súčasnosti už viac ako dekádu pracuje pre istú medzinárodnú maloobchodnú spoločnosť, kde má na starosti tréning a rozvoj zamestnancov. „Aj v tejto pozícii sa môžem opierať o vedomosti získané na mojej alma mater. No najviac mi pomáhajú v celkom inej oblasti. Pomáham svojmu otcovi (prof. Imrichovi Točkovi, pozn. red.) s tvorbou kníh z oblasti nitrianskej regionálnej histórie, do ktorých aj čiastočne autorsky

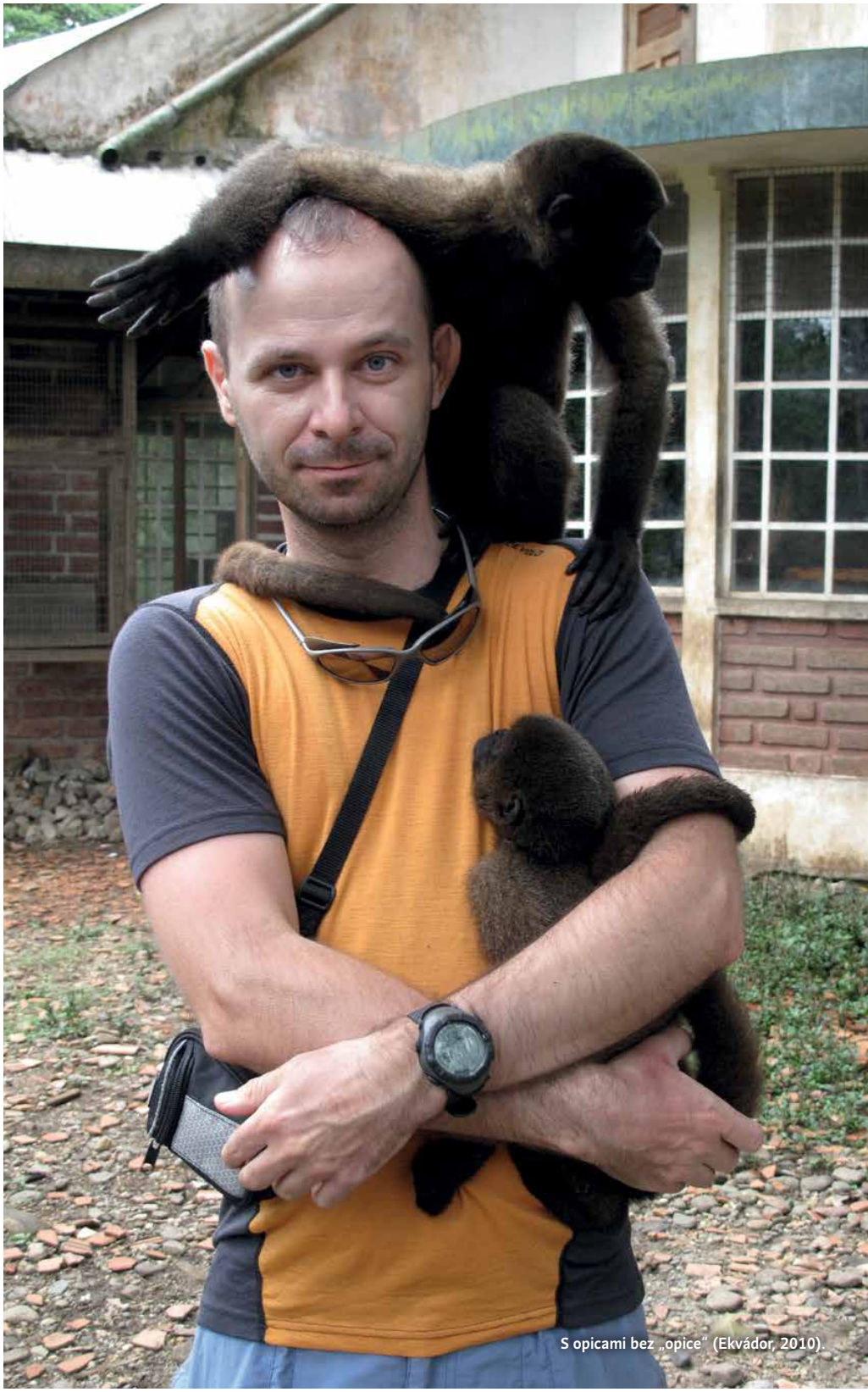
prispievam. Je mi nesmiernou cťou a potešením konzultovať niektoré témy s mojimi bývalými pedagógmi z katedry UKF, na ktorej som študoval. Cítim, že dvere tam mám vždy otvorené a je to skvelý pocit!“ teší sa náš absolvent. „Rovnako je skvelý pocit spolupracovať s bývalými spolužiakmi. Jedným z nich je aj kamarát Jozef Blaho - spolu s manželkou založil občianske združenie Leustach, ktoré sa stará o kultúrne dedičstvo zachované v zrúcaninách neďalekého hradu Hrušov.“

Obľúbený tenis vystriedalo cestovanie

Gabriel Točka mal vždy blízko k aktívnemu tráveniu voľného času. Detstvo aj pubertu prežil v období, keď ešte neboli mobily ani internet. „Nehanbím sa povedať, že som bol doslova závislý na tenise. Až do takej miery, že som počas vyučovania pohľadom z okna sledoval vetvičky na stromoch, a ak sa vo vetre hýbali až príliš, okamžite som mal po nálade. Vedel som, že sila vetra bude nepriaznivo vplývať na komfort hry na tenisovom kurte,“ spomína.

Takto to trvalo celé dlhé roky, zo školy rovno na tenis, a niekedy aj rovno na tenis namiesto do školy. Niekedy na začiatku štúdia na vysokej škole začal pociťovať isté mentálne vyhorenie a presýtenosť tenisom. Začal chodiť do hôr a cestovať, objavil v sebe nový rozmer, ktorý ho veľmi obohacoval. Všetko to objavovanie bolo pre neho nesmierne vzrušujúce. „Spomínam si na moju prvú cestu do New Yorku v roku 1993. Pristátie na jednom z najväčších letísk sveta vo mne zanechalo tak silný dojem, že som sa neskôr rozhodol o ňom napísať aj svoju diplomovú prácu. Keď som sa po ukončení štúdia zamestnal, prišli aj nové zdroje, ktoré mi umožňovali cestovať do vzdialenejších destinácií oveľa častejšie,“ podotkol vášnivý cestovateľ.

Na konci 90. rokov ho výrazne ovplyvnili prvé cestovateľské dokumenty režiséra Pavla Barabáša. Boli pre neho otvorením pomyselnej brány do sveta cestovateľského dokumentu - nielen vo filmovej, ale hlavne v knižnej podobe. Začal si kupovať cestopisy a tiež aj navštevovať cestovateľské festivaly, kde na vlastné oči mohol vidieť ľudí, ktorí na tomto poli niečo dosiahli. „Jedným z najväčších zážitkov však pre mňa bolo stretnutie pri káve s dnes už, bohužiaľ, nebohým českým spisovateľom a hydrogeológom Vladimírom Plešingerom, ktorý bol autorom niekoľkých nesmierne cenných cestovateľských kníh z prostredia Afriky a Južnej Ameriky, napr. Stratené Eldorádo a Kniha Konga.“

S opicami bez „opice“ (Ekvádor, 2010).

Zažil zemetrasenie v Nepále

Nitran precestoval desiatky viac či menej exotických krajín. Najviac si vraj vychutnáva tie destinácie, kde je ktorákoľvek minúta strávená hocikde vonku, na ulici, vizuálne a istým spôsobom aj emocionálne atraktívna. „Čo to znamená? No, nevysvetľuje sa to jednoducho, to musíte proste cítiť. Uvediem príklad. Prechádzate sa v uliciach hlavného mesta Nepálu a narazíte na pouličného holiča - kaderníka, ktorý ma svoje stanovište s kreslom rozložené v strede ulice. Napriek jeho zanedbanému zovňajšku a tiež

nelichotivému technickému stavu kresla so zatajeným dychom pozorujete jeho profesionálne vystupovanie," prezrádza Gabriel Točka. „Široký úsmev, rutinné pohyby... Jedným slovom majstrovský kumšt. Je jasné, že týchto niekoľko metrov štvorcových je celý jeho život. Pravdepodobne nikdy nebol v zahraničí, možno ešte nebol ani za hranicami mesta, tvrdo pracuje a na nič sa nesťažuje. Pri sledovaní jeho pracovného nasadenia mi hlavou prebehla skúsenosť z jedného nemenovaného nitrianskeho kaderníctva. Keď mi po hlave pomerne necitlivo prebehávala holiacou mašinkou namosúrená dievčinka, niekoľkokrát si pri tom odskočila k bzučiacemu mobilu a ja som iba letmo začul, že „... ona to môže všetko .....ť!"

S cestovaním do exotiky je do istej miery spojené aj isté objektívne nebezpečenstvo. Gabriel sa však domnieva, že ranná pondelková jazda autom po diaľnici medzi Trnavou a Bratislavou je oveľa nebezpečnejšia ako prechod nejakého päťtisícového sedla v Himalájach. „Ale áno, zažil som na cestách momenty, ktoré si netúžim už nikdy zopakovať. Išlo napríklad o ničivé zemetrasenie v Nepále pre tromi rokmi. Vtedy som sa nachádzal iba asi 60 km od epicentra a na vlastnej koži som zažil pocit, aké je to vybiehať v davovej panike von z trasúcej sa budovy," spomenul cestovateľ nebezpečnú skúsenosť.

Najradšej má stretnutia so Šerpmi

Stretnutia s etnickými menšinami, ktoré si aj napriek valcujúcej civilizácii aspoň do istej miery stále udržiavajú svoj tradičný spôsob života, patria medzi Gabrielove najsilnejšie zážitky. Spomienkami napríklad často zablúdi medzi venezuelských Indiánov kmeňa Warao, ktorí žijú v kolových obydliach na vodných kanáloch v delte rieky Orinocco. „Celkom nedávno som v kolumbijskom pohorí Sierra Nevada navštívil aj indiánske etnikum Wiwa. Títo pôvodní obyvatelia horských pralesov v blízkosti Karibského mora si dodnes zachovávajú svoje tradičné, čisto biele ľanové oblečenie a sú okrem iného známi aj prežúvaním koky," spomína Nitran na vzácne kontakty s domorodcami. „Najradšej mám však stretnutia s mojimi šerpskými kamarátmi. Do Nepálu chodím aspoň jedenkrát ročne už mnoho rokov a za ten čas som spoznal hlbšie aj ich kultúru. Našinec si pod pojmom šerpa predstaví nepálskeho nosiča, ktorý vláči náklad pre horolezecké expedície. No Šerpovia sú samostatným etnikom, ktoré má svoj vlastný jazyk aj kultúru. Žijú v himalájskej oblasti Nepálu, hlavne v regióne pod Everestom. Pojem šer-pa znamená v ich jazyku „človek z východu"," vysvetlil cestovateľ.

Salar de Uyuni, najväčšie soľné jazero na svete (Bolívia, 2012).

Oslava narodenín v základnom tábore pod osemtisícovou Annapurnou (Nepál, 2017).

Počas svojich výprav fotografuje a niekedy aj filmuje, jeho archív je skutočne bohatý. Zachytávanie zážitkov prechádza u neho viacerými etapami – od snahy neustále sa zlepšovať, mať lepšie aparáty a objektívy, až po opačné štádium rezignácie, kedy sa snaží zážitky nahrávať predovšetkým do mozgovej pamäti. „Ozaj, viete, ktorý fotoaparát je najlepší na svete? No predsa ten, ktorý máte práve pri sebe," usmieva sa Gabriel. K svojmu fotografovaniu je pomerne kritický a čím viac o fotografovaní vie, tým viac si uvedomuje technickú nedokonalosť svojho fotenia. „Najväčšiu cenu pre mňa majú preto tie snímky, ktoré mi pripomínajú konkrétny zážitok. Pre iných nezainteresovaných ľudí však môžu byť práve tieto kusy celkom nezaujímavé," dodal Gabriel Točka.

Ing. Jana Černáková,
R - Oddelenie médií, foto: archív G. T.

„UTOPENCI“ V RIEKE VZBUDILI POZORNOSŤ

Išlo o študentskú kampaň s názvom Hladina. Jej cieľom bolo upozorniť na to, že až tretina úmrtí utopením je spojená s požitím alkoholu.

V pondelok 1. apríla sa na hladine rieky Nitra zjavilo päť figurín, pripomínajúcich utopených ľudí. Tak vyzeral začiatok kampane študentov druhého ročníka bakalárskeho štúdia na Katedre marketingovej komunikácie a reklamy, ktorí chceli upozorniť na nebezpečenstvo nadmerného pitia alkoholu. Partia mladých ľudí nechcela len tak „prepláva‍ť“ študijným predmetom, ale zanechať za sebou myšlienku a odkaz.

Tematika je vážna, a často sa jej nedáva dostatok pozornosti

Nápad na kampaň vznikol náhodne tri týždne pred začiatkom projektu, na každodennom kreatívnom rozhovore po prednáškach. „Z našich hláv sme chrlili rôzne myšlienky, ktoré sa prekrývali a po malých krokoch spájali,“ vysvetľuje jeden z organizátorov kampane Michal Porubovič. „Keď nám napadla myšlienka o topení sa, začali sme pátrať na internete a zo štatistík sme zistili, že práve v Nitrianskom kraji boli hodnoty utopenia sa po neuváženom požívaní alkoholu alarmujúce.“ Aj keď bol každý zo študentov z inej časti Slovenska, všetci mali v okolí ľudí s takýmto osudom. Problematika je podľa Michala vážna, preto chceli na ňu upozorniť čo najviac šokujúco, ale zároveň nie pohoršujúco.

Prvú vec, ktorú potrebovali, bolo povolenie od Slovenského vodohospodárskeho podniku, ktorý im napriek časovej tiesni vyšiel v ústrety. Potom vypracovali strategické plány a situačné analýzy možností, vytvorili kompletný grafický vizuálny štýl, prezentovaný na sociálnych sieťach a webstránke. Vďaka sponzorom mohli skompletizovať postavy a profesionálny potápač im pomohol s ich umiestňovaním na vodu. Ku každej figuríne mali okoloidúci k dispozícii len tabuľku s krátkym popisom, ktorý zahŕňal meno, vek a poslednú vetu pred smrťou.

Hosťami eventu boli marketér i zdravotníčky

Kampaň vyvrcholila eventom v Študentskom domove Zobor, na ktorý študenti pozvali niekoľko hostí - Ivana Šidlu z agentúry theMarketing, zamestnankyne Slovenského Červeného kríža a pedagogičku Mgr. et Mgr. Janu Rybanskú, PhD. „Chceli sme na evente ľudí, ktorí budú reálne spojení s našou kampaňou,“ vysvetľuje Michal Porubovič. „Preto sme tam mali pána Šidlu, ktorý publiku vysvetlil, ako vlastne funguje štýl, ktorým sme vytvárali našu kampaň, keďže ani ten nebol náhodný. Kampaň Hladina je charakteristická tzv. guerrilla marketingom, ktorý sa tvorí za minimálnych nákladov s cieľom vírusového šírenia. Jednoducho povedané - niečo príde, šokuje a zmizne.“ Príslušníčky Slovenského Červeného kríža na evente predstavili ľudom, ako podať prvú pomoc práve osobám, ktoré sú pod vplyvom alkoholu alebo pri topení sa. „Každý, kto zbadá opitého človeka, by to nemal brať ľahostajne,“ vysvetľuje PaedDr. Beáta Miškovičová, riaditeľka územného spolku SČK. „U takéhoto človeka treba hlavne zabezpečiť: u opitého pri vedomí bezpečné miesto, pokoj, teplo, aby nebol podchladený, monitorovať vedomie, dať ho do stabilizovanej polohy, poprípade na bok; ak je v bezvedomí - za-

bezpečiť stabilizovanú polohu a zavolať záchranku. Ak nie sú prítomné vitálne funkcie, čiže dýchanie a pulz, poskytneme kardio-pulmonálnu resuscitáciu: dva vdychy ku tridsiatim stlačeniam hrudníka a zavoláme záchranku. A nezabúdajme dbať aj na svoju bezpečnosť a zdravie."

Najväčšie nebezpečenstvo alkoholu je podľa nej vo veľmi ťažkej intoxikácii, kedy hrozí úmrtie. „Alkohol veľmi poškodzuje pečeň, ktorá má dôležitú funkciu pri likvidácii nebezpečných látok v tele, akou je napríklad aj alkohol. Keď je už pečeň poškodená alkoholom, začínajú metabolické poruchy v tele a má to fatálne následky," varuje.

Prečo alkohol škodí ľudskej psychike?

„Alkohol otvára brány dopamínu a noradrenalínu, ktoré sa uvoľňujú vo väčšom množstve ako obvykle," objasňuje ďalší z pozvaných hostí eventu Hladina - Jana Rybanská, odborná asistentka Katedry marketingu a obchodu FEM SPU v Nitre. „Preto príde to uvoľnenie, tá dobrá nálada, pocit radosti, pocit, že problémy neexistujú... Zdá sa, že je to krátkodobý útek od reality. So vznikajúcou fyzickou závislosťou sú ale potrebné stále vyššie dávky na navodenie rovnakého pocitu. Alkohol významne narúša fungovanie CNS a teda aj psychiky. Po požití alkoholu zaznamenávame zmenu vnímania, emócií, poruchy zmyslov a podobne. Z dlhodobého hľadiska narúša zdravie, vzťahy, osobnosť, prináša problémy v rodine, v sociálnom živote, čo môže viesť k vzniku alebo prehĺbeniu vážnych psychických problémov."

Podľa nej ide v prípade alkoholu o veľmi škodlivú drogu, hoci na Slovensku pomerne dobre tolerovanú. Alkohol patrí medzi psychoaktívne látky, konkrétne medzi sedatíva (podobne ako lieky na spanie) a je zodpovedný za veľké množstvo zdravotných problémov a vážnych ochorení.

Mladým ľuďom odporúča hovoriť o ich problémoch a nebáť sa vyhľadať odbornú pomoc, ak majú pocit, že sa u nich tvorí závislosť od alkoholu. „Veľmi účinné sú skupinové aktivity - veľmi pomôže, ak chce aj kamarát či kamarátka prestať piť, spolu sa potiahneme. Ak majú pocit, že „zapíjajú" problémy, treba riešiť primárne tieto problémy, či už s partnerom, rodinné, pracovné a podobne," vysvetľuje Jana Rybanská a dodáva: „Je mi cťou, že som mohla učiť decká, ktoré stoja za projektom a veľmi sa teším, že ma do neho zapojili".

Kampaň sa rozšírila aj mimo Nitry

Mladí marketéri hodnotia svoju kampaň pozitívne - veľa sa naučili a už vedia, čo pri tej ďalšej urobiť lepšie. „Ohlasy boli nadmieru pozitívne a kampaň sa organicky rozšírila aj mimo mesta Nitra, čo nás príjemne prekvapilo," hovorí študent Michal. „Samozrejme, stretli sme sa aj so zopár negatívnymi komentármi na naše meno, ale tie prichádzali väčšinou od ľudí vo vyššom veku, ako bola naša cieľová skupina. Hlavne na týchto „hate" komentároch bolo vidno, že ľudia vôbec nepochopili myšlienku a celý náš zámer, preto pre nás ani neboli veľmi relevantné :)." Zmysel kampane vidí v tom, že umožnila poslať do sveta správu, ktorou dokážu pomôcť. „Možno práve kvôli našej snahe si mladí ľudia niekedy premyslia svoje správanie a aj keď to z celej skupiny jedincov pochopí čo i len jeden, tak to pre nás malo zmysel," uzatvára Michal.

Mgr. Jana Krajčovičová,
R - Oddelenie médií,
foto: facebook KMKaR a projekt Hladina

AKO NAPÍSAŤ „CÉVÉČKO“ A ZVLÁDNUŤ POHOVOR?

Toto boli ústredné leitmotívy ďalšieho zo série workshopov zameraných na kariérny rast študentov. Základom úspechu je podľa lektorov nepodceniť prípravu.

Najviac skloňovanými slovami na ďalšom zo série workshopov zameraných na kariérny rast študentov boli curriculum vitae, alebo inak povedané, životopis a pohovor. Práve o tom, ako ich úspešne zvládnuť, prišli do Poradenského a servisného centra 2. apríla porozprávať poradca v oblasti budovania kariéry a rozvoja talentov Ľubomír Dranga a HR manažérka Slovenskej sporiteľne Ing. Rozália Krkošková.

Job kontakt ponúka celý komplex služieb

Kariérne poradenské služby tvoria neoddeliteľnú súčasť pedagogicko-vzdelávacej starostlivosti o študentov. V snahe skvalitňovať tieto služby UKF vytvorila novú súčasť Poradenského a servisného centra pre študentov UKF v Nitre (PaSC) s názvom Job kontakt. „Jeho cieľom je poskytovať čo najkomplexnejšie služby zamerané na rozvoj úspešnej kariéry našich študentov,“ hovorí Mgr. Ľubica Lachká, ktorá workshopy organizuje. „Podobne ako v angličtine, kde sa pojem „career guidance“ často používa ako strešný, aj u nás pod pojmom kariérové poradenstvo označujeme celý komplex služieb.“ Tie sa realizujú v troch rôznych úrovniach, a to: poskytovanie kariérnych informácií - poskytovanie informácií o vzdelávacích a pracovných príležitostiach („career information“), profesionálna orientácia - služby súvisiace s výberom povolania alebo vzdelávania („career guidance“) a kariérové poradenstvo - klasický poradenský vzťah medzi poradcom a klientom („career counselling“).

„Služby súvisiace s výberom povolania alebo vzdelávania v oblasti profesionálnej orientácie sú postavené na realizácii workshopov na rôzne témy, pričom pri ich organizovaní využívame praktické skúsenosti prednášajúcich s témou,“ vysvetľuje Ľubica Lachká. Takýmto bol aj ostatný workshop, ktorý PaSC realizovalo v spolupráci s občianskym združením Múdry pes s dlhoročnými skúsenosťami v zážitkovom vzdelávaní v oblasti budovania kariéry.

Nepodceniť prípravu

„Naše občianske združenie Múdry pes sa angažuje všade tam, kde skúsenejší odovzdávajú svoje skúsenosti menej skúseným, väčšinou mladým,“ hovorí školiteľ Ľubomír Dranga. „Podporujeme aktívnych študentov a pomáhame im presadiť sa na trhu práce. Snažíme sa, aby pochopili proces budovania kariéry a presadili sa na Slovensku alebo v zahraničí. Máme dostatok skúseností, preto sú tieto workshopy veľmi praktické.“

V prvej časti workshopu sa študenti dozvedeli, ako pripraviť zaujímavý životopis a motivačný list a dostali aj návod, ako využiť profesionálnu sociálnu sieť LinkedIn na hľadanie si práce alebo brigády. „Ľudia častokrát podceňujú prípravu a prichádzajú na pohovor nepripravení,“ pokračuje lektor. „Nezistia si základné informácie o spoločnosti, v ktorej chcú pracovať. V životopise neuvedú podstatné informácie, respektíve nevedia ešte určiť, ktoré informácie z ich života sú pre budúceho zamestnávateľa dôležité.“

Šťastie praje pripraveným

Druhá časť workshopu sa pod taktovkou Rozálie Krkoškovej zo Slovenskej sporiteľne (SLSP) zamerala na úspešné zvládnutie pracovného pohovoru. Ako povedala, takéto interaktívne stretnutia s mladými ľuďmi zo stredných a vysokých škôl sú súčasťou filozofie banky. „Študenti sa dozvedia, ako má vyzerať atraktívny životopis, ktorý im zabezpečí pozvanie na pohovor,“ približuje HR manažérka. „Prechádzame si jednotlivé fázy pohovoru, robíme samotnú prípravu, ako na ňom uspieť, čo je vhodné sa pýtať a čo, naopak, nie.“

V nitrianskom klientskom centre SLSP ponúkajú študentom možnosť skráteného úväzku popri štúdiu na vysokej škole, pričom následne po ukončení štúdia majú garantované pracovné miesto. Obdobné aktivity robí Sloven-

kandidáti získavať alebo rozvíjať svoje praktické skúsenosti a nad svojimi nadobudnutými zručnosťami a schopnosťami. Prípravou sa vyhnú nevhodným reakciám na pozície, pre ktoré nespĺňajú predpoklady."

Šťastie podľa nej praje pripraveným, preto dôkladné prečítanie inzercie o voľnej pozícii zaručí kandidátom úspech na prijímacom pohovore, tak ako aj získaním prehľadu o spoločnosti. „Webové stránky a sociálne siete Slovenskej sporiteľne poskytujú našim budúcim zamestnancom dostatočné informácie o firme, produktoch a službách, o ktorých počas pracovného pohovoru môžu diskutovať s personalistom a manažérom," uzatvára manažérka.

ská sporiteľňa aj pre mamičky na materskej a rodičovskej dovolenke - ponúka im skrátené pracovné úväzky.

A v čom najčastejšie robia ľudia pri hľadaní práce chybu? „Ako sa hovorí, najlepšie je začať od seba," vysvetľuje R. Krkošková. „Kandidáti častokrát zabúdajú, že premyslená príprava pri hľadaní si zamestnania je základom jeho úspešného nájdenia. Preto odporúčame sa zamyslieť nad oblasťou, v ktorej chcú

Dobrá odozva študentov je povzbudením

„Interaktívny prístup na workshope a zaujímavá forma prezentácie zvolených tém „donútili" našich študentov, aby neostávali „na povrchu", ale sa nad prezentovaným obsahom zamysleli," hodnotí workshop Ľubica Lachká z Poradenského a servisného centra.

„Workshop mal u študentov dobrú odozvu. Jeho výsledky boli pre nás povzbudením pre organizovanie ďalšieho, tentokrát na tému „Začínajúci a inovatívny? (Úskalia a príležitosti pre začínajúcich pedagógov)". Speakrom workshopu bude úspešná pedagogička a inovátorka v oblasti vzdelávania, pani Anna Chlupíková, ktorá je absolventkou práve UKF v Nitre. Ambíciou workshopu je ukázať našim študentom, že aj pedagóg sa môže uplatniť v praxi zaujímavo a tvorivo a že práve toto povolanie je nesmierne dôležité a perspektívne."

Pre informáciu dodávame, že v prípade záujmu o poskytnutie kariérových informácií na základe individuálnych konzultácií môžete navštíviť novootvorenú kanceláriu Job kontaktu v hlavnej budove UKF na Tr. A. Hlinku, miestnosť B-1 (prízemie).

Mgr. Jana Krajčovičová,
R - Oddelenie médií, foto: LB

VERNISÁŽ

Univerzita tretieho veku
pri Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre
Katedra techniky a informačných technológií
a Katedra výtvarnej tvorby a výchovy
Pedagogickej fakulty UKF v Nitre
pozývajú na vernisáž výstavy
prác frekventantov Univerzity tretieho veku

11.JÚN'19

vo vzdelávacích programoch:

Dejiny výtvarného umenia a výtvarná tvorba,
Digitálna fotografia a kamera,
Ľudové remeslá a Keramika,

ktorá sa uskutoční v Galérii Univerzum
v budove PF UKF v Nitre, Dražovská 4,
dňa 11. 6. 2019 (utorok) o 14:30 hod.

Podujatie sa uskutoční pod záštitou
doc. PaedDr. Jany Duchovičovej, PhD.,
prorektorky UKF v Nitre pre vzdelávanie
a doc. PaedDr. Gábora Pintesa, PhD.,
dekana Pedagogickej fakulty UKF v Nitre.

Odborný garant:
doc. PhDr. Ľudmila Nagyová, CSc.

Kurátori výstavy:
doc. PhDr. Adriana Récka, PhD.
Mgr. Ján Širka, PhD.

Výstava je prístupná od 11. 6. 2019 do 25. 6. 2019
denne okrem nedele od 8:00 do 17:00 hod.